

รายงานผลการวิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เรื่อง

ปัญหาและแนวทางแก้ไขการใช้โปรแกรม GFMIS ในการจัดการด้าน
การเงินการคลังของประเทศไทยผ่านเครือข่าย internet : กรณีศึกษา
หน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่

APPLICATION OF GFMIS SOFTWARE PROGRAM IN MANAGING
FINANCE AND TREASURY IN THAILAND VIA INTERNET
NETWORK, PROBLEMS AND SOLUTIONS : A CASE STUDY
OF GOVERNMENTAL ORGANIZATION IN PHRAE PROVINCE

โดย

พัชราภรณ์ ลิ้มปิอังคนันต์

รายงานผลการวิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการใช้โปรแกรม GFMIS ในการจัดการด้านการเงินการคลังของประเทศไทยผ่านเครือข่าย internet : กรณีศึกษาหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่

APPLICATION OF GFMIS SOFTWARE PROGRAM IN
MANAGING FINANCE AND TREASURY IN THAILAND VIA
INTERNET NETWORK, PROBLEMS AND SOLUTIONS : A CASE
STUDY OF GOVERNMENTAL ORGANIZATION IN PHRAE
PROVINCE

ได้รับการจัดสรรงบประมาณวิจัย ประจำปี 2550

จำนวน 90,000 บาท

หัวหน้าโครงการ

พัชรภรณ์ ลิ้มปึงคนันต์

งานวิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์

28 / 12 / 2552

เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการใช้โปรแกรม GFMS ในการจัดการด้านการเงินการคลังของประเทศไทยผ่านเครือข่าย Internet : กรณีศึกษาหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่

ชื่อผู้วิจัย นางสาวพัชราภรณ์ ลิ้มปึงคนันต์

สถานที่ทำงานของผู้วิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ – แพร่ เฉลิมพระเกียรติ

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการใช้โปรแกรม GFMS ในการจัดการด้านการเงินการคลังของประเทศไทยผ่านเครือข่าย Internet : กรณีศึกษาหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาถึงความรู้ความเข้าใจของผู้ใช้โปรแกรม GFMS และปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้งานโปรแกรม GFMS พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไข ศึกษาโดยแบ่งข้อมูลเป็น 3 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMS และปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับระบบ GFMS ทั้งด้านความรู้ทั่วไป ความรู้ด้านการนำเข้าข้อมูล ความรู้ด้านการประมวลผลข้อมูล ความรู้ด้านผลลัพธ์ข้อมูล โดยมีความรู้ด้านการประมวลผลข้อมูลเป็นอันดับแรก รองลงมาคือความรู้ด้านทั่วไป ความรู้ด้านการนำเข้าข้อมูล และความรู้ด้านผลลัพธ์ข้อมูล เป็นอันดับสุดท้าย

ปัญหาการจัดทำบัญชี ตามระบบ GFMS ของ หน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ พบว่าปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูลมีปัญหามากที่สุด โดยปัญหาสำคัญได้แก่ปัญหาการใช้วัสดุสำนักงานเพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ รองลงมา คือ ปัญหาด้านการประมวลผลข้อมูล โดยปัญหาสำคัญได้แก่ ปัญหาการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีที่ระบบทำการประมวลผลและปิดงวดบัญชีแล้วทำได้ยาก ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล โดยปัญหาสำคัญได้แก่ ปัญหาแบบฟอร์มการนำเข้าข้อมูลมีรหัสต่างๆ มากเกินไป และปัญหาด้านทั่วไป โดยปัญหาสำคัญได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความสามารถในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์

กล่าวโดยสรุป การใช้โปรแกรม GFMS ในการจัดการด้านการเงินการคลังของประเทศ
ไทยผ่านเครือข่าย Internet ยังคงพบปัญหาในการปฏิบัติงาน ทั้งด้านการนำเข้าข้อมูล การ
ประมวลผลและด้านผลลัพธ์ อีกทั้งในกระบวนการปฏิบัติงานควรเพิ่มทักษะบุคลากรของรัฐใน
ด้านการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ และควรมีการพัฒนาบุคลากรเป็นระยะๆ เพื่อให้ทันต่อ
วิวัฒนาการของเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลง

**TITLE APPLICATION OF GFMIS SOFTWARE PROGRAM IN
MANAGING FINANCE AND TREASURY IN THAILAND
VIA INTERNET NETWORK, PROBLEMS AND
SOLUTIONS : A CASE STUDY OF GOVERNMENTAL
ORGANIZATION IN PHRAE PROVINCE**

NAME MISS PATCHARAPORN LIMPIANGKANAN

ABSTRACT

The purposes of this study are to: 1) evaluate the comprehension of GFMIS software program's users, 2) problem in using the software program, and 3) propose suggestive solution. We conduct an analysis of general details of the respondents their comprehension of GFMIS software program and their problems faced.

The results indicate that major of the respondents have proper comprehensions of GFMIS software program; namely general application, data input, data processing and output data. Remarkable degrees of their comprehensions are ranking from data processing, general application, data in put and output data respectively.

The most problem found in using GFMIS software program is the output data by which office supplies used in printing the output reports increase in a number of quantities. The second problem faced is data processing by which it is difficult to correct any accounting data that has been processed. The third found one is data input by which there are too many coding in the data entry form. The last one is in general there is insufficient personnel who is comprehensive in accounting software.

In conclusion, the application of GFMIS software in managing finance and treasury in Thailand via internet network is facing with the operation problems of data input, data processing and analysis of output data. We suggest that the governmental

organization should develop their personnel's operating skills from time to time to serve their organization in rapid changes of technology.

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

การบริหารงานราชการแผ่นดินของประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย โดยมีรัฐบาลเป็นผู้บริหาร ในการให้บริการด้านต่างๆ ของรัฐบาล มีความจำเป็นต้องบริหารประเทศให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด สิ่งที่สำคัญในการบริหารงานคือข้อมูลในทุกด้าน โดยเฉพาะข้อมูลด้านการเงินการบัญชี ซึ่งถือว่าเป็นข้อมูลที่สำคัญ ในอดีตจนถึงปัจจุบันผู้ที่รับผิดชอบงานด้านข้อมูลด้านการเงินการบัญชีได้แก่กรมบัญชีกลาง ทั้งนี้กรมบัญชีกลางได้กำหนดกฎหมาย ระเบียบปฏิบัติ ตลอดจนวิธีการต่างๆ และมีการปรับปรุงอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงเดิมการบัญชีของส่วนราชการได้จัดทำบัญชีตามเกณฑ์เงินสด มีการจัดทำทะเบียนคุมรายการต่างๆ ตามความต้องการของกรมบัญชีกลาง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและหน่วยงานต้นสังกัด ต่อมาในปี 2546 รัฐบาลได้มีนโยบายให้หน่วยงานราชการทุกหน่วยงานจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างเพื่อให้ข้อมูลที่ได้รับสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจมากขึ้น ตามแนวทางการปฏิบัติงานราชการที่ต้องปรับเปลี่ยนบทบาทของตนเอง

ระบบราชการไทยได้มีการปฏิรูปเพื่อปรับแนวทางการปฏิบัติงานที่เน้นผลลัพธ์โดยให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางพร้อมที่จะกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ซึ่งองค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งของการปฏิบัติงานภาครัฐ ก็คืองานด้านการคลัง ดังนั้นเพื่อให้งานด้านการเงินการคลังของรัฐบาลมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลรัฐบาลจึงมี นโยบายการปรับปรุงการบริหารงานการเงินการคลังภาครัฐเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยจัดทำโครงการจัดการด้านการคลังภาครัฐเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (โครงการ GFMS) ตามมติเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2546

โครงการปรับปรุงระบบการบริหารงานการคลังภาครัฐ (GFMS) เป็นการดำเนินการปรับปรุงระบบการจัดการของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โดยนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศทันสมัยมาประยุกต์ใช้เพื่อการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานและการจัดการภาครัฐด้านการงบประมาณการบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายงบประมาณ และการบริหารทรัพยากรบุคคลให้เป็นทิศทางเดียวกับนโยบายปฏิรูประบบราชการที่เน้นประสิทธิภาพและความคล่องตัว ในการดำเนินงานทำให้การใช้ทรัพยากรภายในองค์กรเป็นไปอย่างคุ้มค่า พร้อมกับการได้ข้อมูลสถานภาพการคลังของรัฐบาลที่ถูกต้องรวดเร็วและทันเหตุการณ์ เพื่อการบริหารนโยบายเศรษฐกิจของประเทศไทย โครงการ GFMS มีวัตถุประสงค์ในการสร้างและดำเนินการจัดทำระบบ

หลักด้านการเงินภาครัฐบาล ที่รับรองการบริหารงบประมาณการบริหารการคลังและบัญชีหลัก ที่ครอบคลุมการเงินการคลังเป็นระบบเดียวเชื่อมโยงอย่างบูรณาการครบวงจร สามารถรวบรวมข้อมูลด้านการเงินการคลังพันธกิจและการบริหารงบประมาณ รายรับรายจ่าย เงินนอกงบประมาณ การกู้ยืมและการบริหารฐานะเงินคงคลังที่ถูกต้อง รวดเร็วทันเวลา ระบบนี้เป็นการปฏิรูปการบริหารงานในแนวทาง รัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์ Government ซึ่ง GFMS จะประกอบด้วย (MIS ระบบสารสนเทศ) (FM ระบบงบประมาณ) (HR ระบบทรัพยากรบุคคล) (PO ระบบจัดซื้อจัดจ้าง) (FI ระบบการเงินและบัญชี) (CO ระบบต้นทุน)

จากการสรุปผลการดำเนินงานด้านการบัญชีของส่วนราชการในจังหวัดแพร่ ปีงบประมาณ2550 ปรากฏว่าส่วนราชการจังหวัดแพร่ที่มีหน้าที่เป็นหน่วยเบิกจ่ายและมีหน้าที่จัดทำบัญชีรวมทั้งจัดส่งรายงานทางการเงิน ประจำเดือน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาประมวลผลรวมเป็นรายงานการเงินของแผ่นดิน และอาจยังมีข้อผิดพลาดทำให้ไม่สามารถได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อจัดทำรายงานการเงินของแผ่นดินให้ถูกต้อง รวมไปถึงการที่หน่วยเบิกจ่ายส่วนใหญ่ไม่สามารถตรวจสอบความถูกต้องบทยอดลงประจำเดือนได้ การที่ผู้ใช้สารสนเทศทางการบัญชีไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น อาจมาจากหลายสาเหตุ และอาจเกิดจากปัญหาความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบสารสนเทศและการปรับตัวของผู้ใช้งาน ฉะนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะ ศึกษา ปัญหาของการจัดทำระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อศึกษาการใช้ระบบของการปฏิบัติงานทางด้านโปรแกรม GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่

1.2.2 เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้โปรแกรม GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่

1.2.3 เพื่อศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการใช้โปรแกรม GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

1.3.1 ทราบถึงวิธีการใช้ระบบของการปฏิบัติงานทางด้านโปรแกรม (GFMS) Government Fiscal Management Information System ในหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่

1.3.2 ทราบถึงปัญหาการใช้งานโปรแกรม (GFMS) Government Fiscal Management Information System ในหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่

1.3.3 สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการศึกษาหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

1.4 นิยามศัพท์

1.4.1 **การจัดทำบัญชี** หมายถึงการจดบันทึกรายการเกี่ยวกับการเงินทุกรายการ ทั้งที่ได้รับเข้ามาและจ่ายออกไป จากการบริหารและปฏิบัติตามแผนงาน และโครงการต่างๆ ของส่วนราชการ รวมถึงการจัดทำรายงานทางการเงินซึ่งกระทรวงการคลังกำหนดให้ส่วนราชการต่างๆ ปฏิบัติตามประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง หลักการและนโยบายบัญชีสำหรับหน่วยงานภาครัฐ ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 6 มกราคม 2546 และตามระเบียบปฏิบัติเพิ่มเติมที่กรมบัญชีกลางจัดทำขึ้น

1.4.2 **ระบบ GFMS (Government Fiscal Management Information System)** หมายถึงระบบการบริหารการเงินภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานด้านการเงินการคลังภาครัฐและใช้เป็นข้อมูลช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายการคลัง และปรับทิศทางเศรษฐกิจของประเทศได้อย่างทันท่วงที

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ศึกษา เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการใช้โปรแกรม GFMIS ในการจัดการด้านการเงินการคลังของประเทศไทยผ่านเครือข่าย Internet : กรณีศึกษาหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ โดยมีแนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 แนวคิดการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS

2.2 แนวคิดระบบสารสนเทศกับงานบัญชี

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS

แนวคิดและทฤษฎีในการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS มีรายละเอียดดังนี้

2.1.1 ประวัติ ความเป็นมาของ GFMIS

GFMIS ย่อมาจาก Government Fiscal Management Information System เป็นภาษาไทยได้ว่า “ระบบการบริหารงานการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์” การจัดทำระบบงานดังกล่าวเกิดขึ้นจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 ซึ่งก่อนหน้านี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2545 แต่งตั้งคณะกรรมการปรับปรุงระบบการบริหารการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน กรรมการ รองนายกรัฐมนตรี เป็นรองประธานกรรมการ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ประธานที่ปรึกษา นโยบายของนายกรัฐมนตรีผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้อำนวยการ สำนักงบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน อธิบดีกรมบัญชีกลางและกรรมการผู้จัดการใหญ่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เป็นกรรมการ และมีเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ คณะกรรมการดังกล่าวได้มีการประชุมครั้งแรกเมื่อ วันที่ 21 มกราคม 2545 และต่อมา นายกรัฐมนตรี ได้มีคำสั่งลงวันที่ 13 มีนาคม 2545 ให้ปรับปรุง คณะกรรมการระบบบริหารงานการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมทั้งมอบหมายให้ธนาคารกรุงไทยฯ เป็นผู้สำรวจและกำหนดความต้องการ การออกแบบระบบและเครือข่ายระบบงานดังกล่าว

GFMIS เป็นโครงการที่เกิดขึ้นก่อนปี 2545 โดยหน่วยงานที่ริเริ่มทำโครงการ GFMIS มาก่อน คือ กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง กรมบัญชีกลางได้เริ่มทำโครงการ GFMIS มาตั้งแต่มีการปฏิรูประบบราชการครั้งแรกเมื่อปี 2542 ซึ่งในขณะนั้นรัฐบาลต้องการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณ การเงิน บัญชี และพัสดุ ให้เป็นเครื่องมือในการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศ และส่งเสริมให้กระทรวง ทบวง กรม มีบทบาทในการตัดสินใจมากขึ้น โดยจัดให้มีระบบบัญชีที่สะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานและการใช้ทรัพยากรที่สอดคล้องกับความเป็นจริง พร้อมทั้งจัดทำระบบการเบิกจ่ายใหม่ โดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและสามารถเชื่อมโยงกับระบบงบประมาณ ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง และระบบงานอื่น เพื่อให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้จ่ายเงินของรัฐรวมอยู่ด้วยกัน ซึ่งจะทำให้รัฐบาลเห็นข้อมูลตัวเลขที่ชัดเจนและรวดเร็วยิ่งขึ้น (กรมบัญชีกลาง, กว่าจะมาเป็น GFMIS สุทธิรัตน์ รัตนโชติ, 2550 : ออนไลน์)

2.1.2 แนวคิดตามแม่บทการบัญชี

แนวคิดตามแม่บทการบัญชีได้กำหนดข้อสมมติ ที่ใช้ในการจัดทำและนำเสนองบการเงินไว้ 2 ประการ คือ

1) เกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis)

2) การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง (Going Concern)

ข้อสมมตินี้เป็นหลักการสำคัญซึ่งนักบัญชีใช้เป็นแนวทางในการรับรู้และบันทึกรายการทางบัญชี รวมทั้งจัดทำงบการเงินเสนอต่อผู้ใช้งบการเงิน ดังนั้น องค์ประกอบของงบการเงินที่ได้รับรู้และแสดงในงบการเงินจึงได้จัดทำและนำเสนอตามข้อสมมตินี้

เกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis) งบการเงินที่จัดทำขึ้นควรใช้เกณฑ์คงค้าง ซึ่งหมายถึงรายการและเหตุการณ์ทางบัญชีจะรับรู้เมื่อเกิดขึ้น มิใช่เมื่อมีการรับและรายจ่ายเงินสด ทั้งนี้เพื่อให้รายการและเหตุการณ์ทางบัญชีที่เกิดขึ้นบันทึกและแสดงในงบการเงินตามงวดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะสะท้อนให้เห็นถึงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานอย่างแท้จริง

เกณฑ์คงค้างทำให้กิจการต้องบันทึกบัญชีรายได้ค้างรับ รายได้รับล่วงหน้า ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย และค่าใช้จ่ายล่วงหน้า

การบัญชีตามเกณฑ์คงค้างจะช่วยวางกรอบในการผลิตข้อมูลทางการเงินเพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลการบริหารจัดการสินทรัพย์ การบันทึกต้นทุน ผลผลิตและการบริการ และการควบคุมดูแลผลผลิตซึ่งเป็นข้อมูลที่สำคัญในการตัดสินใจจัดสรรทรัพยากร

2.1.3 หลักการและนโยบายการบัญชี

หลักการบัญชี หมายถึงแนวปฏิบัติในการรวบรวม จัดบันทึก จำแนกสรุปผลและรายงาน เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเงินของหน่วยงาน

นโยบายการบัญชี หมายถึง หลักการโดยเฉพาะ หลักเกณฑ์ ประเพณีปฏิบัติกฎเกณฑ์ หรือวิธีปฏิบัติที่หน่วยงานใช้ในการจัดการและนำเสนอการเงินซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสมกับการนำไปใช้ในการบันทึกบัญชี และการเปิดเผยข้อมูลในรายงานการเงินเพื่อแสดง ผลการดำเนินงาน (เมธากุล เกียรติกระจาย และ ศิลปะพร ศรีจันเพชร, 2546, หน้า 22-25)

2.1.4 ขอบเขตของระบบงาน GFMIS

ขอบเขตของระบบงาน GFMIS ประกอบด้วย ระบบงานในภาพรวมทั้งหมด 7 ระบบ ได้แก่

1) **ระบบงบประมาณ** ส่วนราชการจะวางแผนการใช้จ่ายงบประมาณเป็นรายเดือน แล้วบันทึกในระบบ เมื่อสำนักงบประมาณเห็นชอบแผนการใช้จ่ายของส่วนราชการและจัดสรรงบประมาณ ตามแผนการใช้จ่ายในระบบก็จะโอนเงินงบประมาณตาม ข้อมูลที่ได้บันทึกไว้

2) **ระบบจัดซื้อ** ส่วนราชการมีหน้าที่ทำการจัดซื้อ จัดจ้าง ตามระเบียบพัสดุแล้ว บันทึกการเข้าไปในระบบ ซึ่งข้อมูลจะถูกบันทึกเข้าไปในระบบเบิกจ่ายและระบบบัญชีเจ้าหนี้ โดยอัตโนมัติ

3) **ระบบรับและนำส่ง** ส่วนราชการมีหน้าที่รับเงินแล้วนำส่งเงินโดยบันทึกการเข้าไปในระบบ

4) **ระบบเบิกจ่ายเงิน** ส่วนราชการมีหน้าที่บันทึกการเบิกจ่ายเงินทั้งเงินในงบประมาณ เงินนอกงบประมาณฝากคลังและเงินนอกงบประมาณนอกคลังแล้วกรมบัญชีกลาง หรือสำนักงานคลังจังหวัดจะทำการอนุมัติการจ่ายเงินโดยเงินจะถูกจ่ายเข้าบัญชีผู้ขายโดยตรงหรือเข้าบัญชีส่วนราชการเพื่อให้จ่ายเงินต่อไปกับผู้ขายหรือส่วนราชการต่อไป

5) **ระบบสินทรัพย์ถาวร** ส่วนราชการมีหน้าที่จัดทำทะเบียนสินทรัพย์รายตัวและบันทึกการบัญชีพัสดุสินทรัพย์แล้วให้ส่วนราชการต้นสังกัดโอนล้างบัญชีพัสดุเป็นบัญชีสินทรัพย์ และคำนวณค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์

6) **ระบบบัญชีแยกประเภท** ส่วนราชการมีหน้าที่บันทึกการตามผังบัญชีแห่งชาติ ระบบจัดทำงบการเงิน ของส่วนราชการระดับ กระทรวง กรม และจังหวัด เพื่อรวบรวม จัดทำงบการเงินรวมของแผ่นดินต่อไป

7) **ระบบบริหารทรัพยากรบุคคล** ส่วนราชการระดับกรมมีหน้าที่บันทึกการเปลี่ยนแปลงข้อมูลรวมทั้งตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงข้อมูลทางการเงินโดยมีฐานข้อมูลที่จัดทำบนระบบถือจ่ายเป็นหลัก (กรมบัญชีกลาง, สำนักบริหารโครงการจัดการจัดการด้านการเงินการคลัง ภาครัฐเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์, 2550 : ออนไลน์)

GFMIS เป็นระบบงานสนับสนุนของภาครัฐบาลซึ่งมีลักษณะเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกันในทุกส่วนราชการ หรือหมายถึงงานด้านการเงินการคลัง อันประกอบด้วย งานงบประมาณ งานจัดซื้อ/จ้าง งานการเงิน งานบัญชีและรายงาน และงานบริหารบุคคล ส่วนงานหลักของภาครัฐบาลจะมีความแตกต่างกันไปตามแต่ละส่วนราชการ ซึ่งเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ตามกฎหมายจัดตั้งส่วนราชการนั้นๆ ฐานข้อมูล GFMIS เป็นฐานข้อมูลรวมทางด้านการเงินการคลังของรัฐบาล ซึ่งสามารถแบ่งแยกออกได้ตามหน่วยงาน ภารกิจ และพื้นที่ โดยฐานข้อมูลดังกล่าวจะเป็นส่วนประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งที่ถูกส่งเข้าสู่ศูนย์บัญชาการท่าเรือ รัฐบาล (PMOC : Prime Minister Operating Center) ควบคู่กับข้อมูลของกระทรวง กรม และ จังหวัด (MOC : Ministry Operating Center, DOC : Department Operating Center, POC : Provincial Operating Center) เพื่อให้รัฐบาลมีข้อมูลที่สะท้อนถึงการทำงานของส่วนราชการ การใช้จ่ายเงิน และกำลังคนในภาคราชการ

GFMIS ออกแบบเพื่อทำงานสนับสนุนให้กับหน่วยงานภาครัฐทุกแห่ง ทั้งที่มีฐานะเป็นส่วนราชการ และหน่วยงานกลาง และสามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้บนระบบคอมพิวเตอร์เดียวกัน (Integrated System) ซึ่งประกอบด้วยระบบงานสำคัญๆ 5 ระบบ คือ

1) **ระบบบริหารงบประมาณ** เป็นการรับข้อมูลการอนุมัติงบประมาณจากระบบ BIS ของสำนักงบประมาณ แต่การเปลี่ยนแปลงหรือการจัดสรรเงินจะทำในระบบ GFMIS โดยข้อมูลดังกล่าวจะเชื่อมโยงกับระบบอื่น ๆ เช่น ระบบการจัดซื้อจัดจ้าง ระบบเบิกจ่ายเงิน ระบบบัญชี เป็นต้น

2) **ระบบจัดซื้อจัดจ้าง** เป็นการบันทึกการจัดซื้อ จัดจ้าง โดยระบบจะเชื่อมโยงกับระบบงบประมาณ เพื่อตรวจสอบวงเงินงบประมาณ และเชื่อมโยงกับระบบสินทรัพย์ถาวรกรณีที่เป็นการจัดซื้อสินทรัพย์ถาวรมูลค่าตั้งแต่ 5,000 บาทขึ้นไป

3) **ระบบการเงินและบัญชี** ประกอบด้วย 5 ระบบย่อย คือ ระบบการเบิกจ่ายเงิน ระบบการรับและนำส่งเงิน ระบบบริหารเงินสด ระบบบัญชีแยกประเภท และระบบสินทรัพย์ถาวร

4) **ระบบบัญชีต้นทุน** เป็นระบบที่จะให้ข้อมูลเพื่อการบริหาร โดยหน่วยงานต้องกำหนดโครงสร้างภายในหน่วยงานเป็นศูนย์ต้นทุน ศูนย์กำไร งานหลัก งานสนับสนุน และกิจกรรม

เพื่อรองรับข้อมูลในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่าย และกำหนดเกณฑ์การปันส่วนต้นทุน เพื่อใช้เป็นหลักในการปันส่วนต้นทุนให้แก่ละผลผลิตที่เกี่ยวข้อง

5) ระบบบริหารบุคคล เป็นระบบที่รับข้อมูลบุคลากรสำหรับข้าราชการพลเรือนสามัญ โดยรับข้อมูลการเปลี่ยนแปลงข้าราชการ การฝึกอบรม และการปรับโครงสร้างองค์กรจากส่วนราชการ และรับข้อมูลเงินบัญชีที่ใช้จ่ายจากกรมบัญชีกลาง

GFMS เป็นระบบงานสนับสนุน (Back Office) ของทุกส่วนราชการ และเป็นระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีส่วนประกอบ 2 ส่วนคือ Hardware หมายถึง เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นสิ่งที่จับต้องและมองเห็นได้จากภายนอก กับ Software หรือ ระบบงาน หมายถึง การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ตามโปรแกรมที่วางไว้ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่สามารถจับต้องได้ แต่ผู้ปฏิบัติงานต้องเข้าใจและสามารถใช้งานโปรแกรมนั้นๆ ได้ตามแนวทางที่วางไว้

1) อุปกรณ์ (Hardware)

GFMS เป็นระบบปฏิบัติการบนระบบ SAP ซึ่งเป็นระบบคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ ฉะนั้น ลักษณะทางกายภาพของ GFMS จึงแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ Mainframe และ Terminal โดย Mainframe จะเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่สำหรับปฏิบัติการและจัดการฐานข้อมูลติดตั้งอยู่ ณ ที่ทำการ GFMS ที่กรุงเทพฯ ส่วน Terminal จะเป็นเครื่อง PC ซึ่งเป็นลูกข่ายของเครื่อง Mainframe ใช้สำหรับจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณ พัสดุ การเงินและบัญชี เข้า GFMS มีจำนวน 1,200 เครื่อง ติดตั้งอยู่ ณ ที่ทำการของส่วนราชการระดับกรมแห่งละประมาณ 2-3 เครื่อง จำนวนรวมประมาณ 400 เครื่อง หน่วยงานกลาง ได้แก่ กรมบัญชีกลาง สำนักงานประมาณ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน สำนักงาน ก.พ. และสำนักงานคณะกรรมการการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จำนวนประมาณ 300 เครื่อง ในส่วนภูมิภาค ณ สำนักงานคลัง 87 แห่ง จำนวน 270 เครื่อง และส่วนราชการในส่วนภูมิภาคขนาดใหญ่บางแห่งจำนวนประมาณ 200 เครื่อง สำหรับการติดต่อสื่อสารระหว่างเครื่อง Mainframe และ Terminal ทั้ง 1,200 เครื่อง จะดำเนินการผ่านระบบข่ายงานความปลอดภัยสูงของธนาคารไทยฯ

เนื่องจากส่วนราชการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค คือผู้ใช้งานต้นทางของ GFMS ซึ่งตามสภาพข้อเท็จจริงปรากฏว่า มีส่วนราชการในส่วนกลางที่ต้องปฏิบัติงานกับ GFMS อยู่ประมาณ 300 แห่ง โดยเป็นส่วนราชการผู้เบิกระดับกรมอยู่ประมาณ 200 แห่ง และเป็นส่วนราชการผู้เบิกย่อยหรือระดับต่ำกว่ากรมอยู่อีกประมาณ 100 แห่ง ในส่วนภูมิภาคมีส่วนราชการที่เป็นผู้เบิกเงินกับคลังอยู่ประมาณไม่ต่ำกว่า 6,000 แห่ง ฉะนั้น บริษัทที่ปรึกษาจึง ออกแบบวิธีการปฏิบัติงานให้หน่วยงานที่ไม่มี Terminal GFMS ซึ่งได้แก่ ส่วนราชการผู้เบิกย่อยในส่วนกลาง และ

ส่วนราชการผู้เบิกในส่วนภูมิภาคให้ส่งข้อมูลเข้าสู่ GFMIS ผ่านส่วนราชการผู้เบิกระดับกรม และผ่านสำนักงานคลังจังหวัด แล้วต่อกรณีสำหรับวิธีการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการส่งข้อมูลดังกล่าวได้ออกแบบไว้ 2 วิธี สรุปได้ดังนี้

1.1) วิธี Web Excel

ส่วนราชการที่ไม่มี Terminal GFMIS ต้องส่งข้อมูลเข้า GFMIS ผ่านระบบ Internet โดยบริษัทที่ปรึกษาจะจัดสร้าง Web Excel Server เพื่อเป็นเครื่องมือให้ส่วนราชการติดต่อกับ GFMIS ฉะนั้น ส่วนราชการต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่สามารถใช้งานกับระบบ Internet

1.2) วิธี Excel Loader

การส่งข้อมูลด้วยวิธีนี้ ส่วนราชการที่ไม่มี Terminal GFMIS ต้องส่งข้อมูลเข้า GFMIS ผ่านระบบ Excel Loader โดยบริษัทที่ปรึกษาจะจัดสร้างโปรแกรมเพิ่มเติมเพื่อเป็นเครื่องมือให้ส่วนราชการติดต่อกับ GFMIS ผ่านเครื่อง Terminal GFMIS โดยส่วนราชการต้องมีเครื่องคอมพิวเตอร์ PC ที่มี Software Microsoft Excel Version ตั้งแต่ 97 ขึ้นไป

2) ระบบงาน (Software)

GFMIS เป็นระบบงานสนับสนุน (Back Office) ของรัฐบาล ซึ่งโดยทั่วไประบบงานสนับสนุนดังกล่าวจะมีลักษณะคล้ายคลึงกันในทุกส่วนราชการ ประกอบด้วยงานสำคัญๆ ได้แก่ งานด้านงบประมาณ งานด้านพัสดุหรือการจัดซื้อจัดจ้าง งานด้านการเงินและบัญชีและงานด้านบุคคล ระบบ GFMIS ยังทำให้ส่วนราชการและหน่วยงานกลางที่เกี่ยวข้องสามารถทำงานร่วมกันได้บนระบบงานและฐานข้อมูลเดียวกัน โดยเชื่อมโยงการปฏิบัติงานจากทุกท้องที่ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคผ่านระบบเครือข่ายภายในที่มีประสิทธิภาพและความปลอดภัยสูง รวมทั้งยังออกแบบให้ปฏิบัติงานในระดับที่สูงขึ้นอีก คือ การทำสารสนเทศ จากข้อมูลที่บันทึกและดำเนินการผ่านระบบงานสนับสนุนด้วย

การปฏิบัติงานของ GFMIS จึงแยกเป็น 2 ระบบ คือ ระบบปฏิบัติการ (Operating System) และระบบสารสนเทศ (MIS) โดยระบบปฏิบัติการจะประกอบด้วย 5 ระบบหลัก คือ ระบบงบประมาณ (Fund Management) ระบบพัสดุ (Purchasing Order System) ระบบการเงินและบัญชี (Financial Management) ระบบบัญชีต้นทุน (Controlling System) และระบบบุคคล (Human Resource Management) ซึ่งระบบงานหลักทุกระบบจะทำงานในลักษณะดังนี้

Single Entry หมายถึง การบันทึกข้อมูลเข้าไปในระบบต้นทางเพียงครั้งเดียว ข้อมูลนั้นจะเข้าไปยังระบบงานอื่นที่เกี่ยวข้องโดยไม่ต้องบันทึกข้อมูลซ้ำอีก

Online หมายถึง การทำงานระหว่าง Mainframe และ Terminal จะทำผ่านระบบเครือข่ายความปลอดภัยสูงของธนาคารกรุงไทยฯ

Real time หมายถึง เมื่อมีการบันทึก (Save) ข้อมูลเข้า GFMS แล้วข้อมูลจะเข้าไปปรับปรุง (Update) ฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้องทุกฐานในทันที

Matrix Report หมายถึง การออกรายงานที่สามารถให้ข้อมูลได้หลายๆ มิติ ทั้งมิติด้านหน่วยงาน ด้านพื้นที่ ด้านภารกิจ ด้านใดด้านหนึ่งหรือไขว้กัน

ขั้นตอนการทำงานของระบบปฏิบัติการโดยรวม สรุปได้ดังนี้

1) ก่อนเริ่มปีงบประมาณใหม่ สำนักงานประมาณจะนำเข้าข้อมูลงบประมาณในระบบ BIS (Budgeting Information System) (เปรียบเทียบได้กับข้อมูลงบประมาณตามพระราชบัญญัติ งบประมาณรายจ่ายประจำปี และข้อมูลตามเอกสารงบประมาณที่แสดงถึงแผนงาน งาน/ โครงการ บัญชี งบรายจ่ายและประมาณรายจ่าย) เข้าสู่ระบบ GFMS (โดยบริษัทที่ปรึกษาจะทำการแปลงรหัสงบประมาณตามระบบเดิมให้เป็นรหัสใหม่ตาม GFMS ก่อนการบันทึกข้อมูลเข้า GFMS) เมื่อ GFMS มีข้อมูลงบประมาณแล้ว ขั้นตอนต่อไป คือการทบทวนข้อมูลแผนการใช้จ่ายเงินโดยส่วนราชการเจ้าของงบประมาณ การอนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินโดยสำนักงานประมาณ (เปรียบเทียบได้รับการขอและการอนุมัติเงินประจำงวด) และเมื่อส่วนราชการได้รับการจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานประมาณแล้ว ส่วนราชการจึงจัดสรรเงินงบประมาณลงหน่วยเบิกในสังกัดทั้งที่อยู่ในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค (เปรียบเทียบได้รับการโอนเงินประจำงวดของส่วนราชการ) และในกรณีที่ต้องการโอนเปลี่ยนแปลงเงินงบประมาณที่จัดสรรไปแล้ว ส่วนราชการก็สามารถเข้ามาดำเนินการได้ แต่จะทำได้เฉพาะในเรื่องที่อยู่ในอำนาจส่วนราชการ ในส่วนที่อยู่นอกเหนืออำนาจส่วนราชการ ส่วนราชการสามารถเข้ามาดำเนินการได้แต่ยังไม่มีผลจนกว่าสำนักงานประมาณจะดึงข้อมูลไปอนุมัติให้ (เปรียบเทียบได้กับการโอนเปลี่ยนแปลงเงินประจำงวดในส่วนที่อยู่ในอำนาจส่วนราชการและในอำนาจของสำนักงานประมาณ)

2) เมื่อส่วนราชการได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว ส่วนราชการจึงมีสิทธิถอนเงินผูกพันและใช้จ่ายเงินได้ตามกฎหมาย ฉะนั้น ในกรณีที่ส่วนราชการต้องการนำเงินงบประมาณไปจัดพัสดุ ส่วนราชการก็ต้องไปดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุมาก่อนจนถึงขั้นตอนทำสัญญาหรือใบสั่งซื้อ ก็ให้ส่วนราชการนำสัญญา/ใบสั่งซื้อมาบันทึกเข้า GFMS ต่อจากนั้นส่วนราชการก็ไปทำการตรวจรับพัสดุ แล้วนำใบตรวจรับพัสดุเข้ามาบันทึกข้อมูลเพิ่มเติม ก็เป็นอันจบขั้นตอนการจัดซื้อ/จ้าง อย่างไรก็ตาม ในขั้นตอนการบันทึกข้อมูลการจัดซื้อ/จ้าง/เช่า ตามสัญญา/ใบสั่งซื้อ ส่วนราชการจะต้องระบุรหัสที่เกี่ยวข้องกับตัวพัสดุที่จัดซื้อ/จ้าง/เช่า และรหัสตามระบบงานอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยเสมอ ได้แก่ รหัสงบประมาณ รหัสบัญชี และรหัสต้นทุนทั้งนี้ เพื่อนำ

ข้อมูลไปดำเนินการระบบงานที่เกี่ยวข้องโดยอัตโนมัติ ตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยไม่ต้องบันทึกข้อมูลซ้ำอีก

3) ขั้นตอนต่อจากการตรวจรับพัสดุ คือ การตั้งเบิก (ส่วนราชการต้องเข้ามาบันทึกรายการตั้งเบิก โดยใช้เลขที่สัญญา/ใบสั่งซื้อที่ออกโดย GFMS ในขั้นตอนที่ 2) เพื่อเรียกข้อมูลเดิมขึ้นมาบันทึกรายการตั้งเบิก ด้วยการระบุวันที่และเงื่อนไขการจ่ายเงิน เสร็จแล้วปล่อยข้อมูลดังกล่าวทิ้งไว้(เปรียบเสมือนการทำและวางฎีกาเบิกเงินกับคลัง) ต่อจากนั้นกรมบัญชีกลางจะเข้ามาดึงข้อมูลของส่วนราชการไปปลดอนุมัติรายการเบิกเงินและรายการจ่ายเงิน (Run Payment) พร้อมทั้งทำข้อมูลชื่อเลขที่เงินฝากธนาคารและจำนวนเงินส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อไปดำเนินการโอนเงินเข้าบัญชีของเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการต่อไป (เปรียบเทียบกับได้รับการตรวจอนุมัติส่งจ่ายและโอนเงินเข้าบัญชีตามระบบปัจจุบัน) พร้อมทั้งทำข้อมูลชื่อเลขที่เงินฝากธนาคารและจำนวนเงินส่งให้ธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อไปดำเนินการโอนเงินเข้าบัญชีของเจ้าหน้าที่ของส่วนราชการต่อไปที่กล่าวมาข้างต้นคือ การตั้งเบิกผ่านระบบจัดซื้อซึ่งบังคับการจ่ายเงินเป็นแบบจ่ายตรงเข้าบัญชีเจ้าหน้าที่ (Direct Payment) อย่างไรก็ตามก็ยังมี การตั้งเบิกที่ไม่ผ่านระบบจัดซื้อ การตั้งเบิกตามใบสำคัญ และการตั้งเบิกในกรณีอื่นๆ อีก การตั้งเบื่อดังกล่าวทำได้โดยส่วนราชการเข้ามาทำรายการตั้งเบิกได้ทันที เมื่อได้รับการแจ้งหนี้ หรือใบสำคัญจากเจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิโดยส่วนราชการต้องระบุรหัสที่เกี่ยวข้องกับการตั้งเบิก และรหัสตามระบบงานอื่นที่เกี่ยวข้องในการทำงานของเดียวกับที่ได้กล่าวมาแล้ว เมื่อบันทึกรายการเสร็จแล้วให้ปล่อยข้อมูลทิ้งไว้ เพื่อให้กรมบัญชีกลางเข้ามาทำรายการปลดอนุมัติรายการและจ่ายเงิน ซึ่งการจ่ายเงินในกรณีนี้สามารถระบุหรือเลือกการจ่ายเงินได้ว่าเป็นการจ่ายเงินตรง หรือการจ่ายเงินผ่านส่วนราชการ (Indirect - Payment) กรณีที่เป็นการจ่ายเงินผ่านส่วนราชการ กรมบัญชีกลางจะโอนเงินไปเข้าบัญชีเงินฝากธนาคารของส่วนราชการ ฉะนั้น ส่วนราชการจึงต้องนำเงินไปจ่ายต่อให้เจ้าหน้าที่หรือผู้มีสิทธิเสร็จแล้วต้องมาทำรายการจ่ายเงินใน GFMS อีกครั้งหนึ่ง จึงจะเสร็จสิ้นขั้นตอน

4) สำหรับการรับเงินจะเริ่มต้นภายหลังจากที่ส่วนราชการรับเงินและออกใบเสร็จรับเงินแล้ว โดยส่วนราชการต้องเข้ามาทำรายการรับเงินใน GFMS ต่อจากนั้นส่วนราชการต้องทำใบนำฝากเงิน เพื่อนำเงินไปส่งคลังผ่านสาขาธนาคารกรุงไทยฯ เมื่อธนาคารกรุงไทยฯ รับฝากเงินเข้าบัญชีของกรมบัญชีกลาง/สำนักงานคลังแล้ว ให้ส่วนราชการนำใบฝากเงิน จัดทำรายการนำเงินส่งคลังใน GFMS (เปรียบเสมือนการทำใบนำส่งเงินเข้าคลัง) พร้อมกันนี้ธนาคารกรุงไทยฯ จะตรวจสอบยอดเงินในบัญชีแล้ว โอนเงินไปเข้าบัญชีเงินคงคลังที่ธนาคารแห่งประเทศไทย และส่งข้อมูลรายงานแสดงยอดคงเหลือ (Statement) เข้าระบบ GFMS

กรมบัญชีกลางต้องเข้ามาทำรายการโดยดึงข้อมูลหนี้เงินส่งคลังของส่วนราชการมากระทบยอดกับข้อมูลรายงานแสดงยอดคงเหลือ (Statement) จึงจะเสร็จสิ้นขั้นตอนการนำเงินส่งคลัง

5) ข้อมูลที่ผ่านการทำรายการจากส่วนราชการและกรมบัญชีกลาง และบันทึก (Save) เข้าระบบต้นทางแล้ว จะถูกนำไปบันทึกรายการบัญชีตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ล่วงหน้า โดยการบันทึกบัญชีจะบันทึกให้ทั้งในด้านของส่วนราชการผู้ทำรายการ ด้านของกรมบัญชีกลาง และด้านของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องโดยอัตโนมัติ อย่างไรก็ตาม ส่วนราชการต้นสังกัดจะต้องเข้ามาทำรายการบัญชีเพิ่มเติม เช่น การตั้งรายการค้างรับค้างจ่าย การตัดรายการระหว่างกัน และการคำนวณค่าเสื่อมราคาตามระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถออกงบทดลองและรายงานการเงินได้อย่างครบถ้วน โดยรายงานการเงินดังกล่าวสามารถออกได้ตามส่วนราชการระดับกรม ส่วนราชการระดับหน่วยเบิก และของกรมบัญชีกลางในฐานะที่เป็นหน่วยงานกลาง

6) การคำนวณต้นทุนจะเกิดขึ้นภายหลังจากการทำงานตามระบบที่ผ่านมาโดยข้อมูลที่นำมาทำต้นทุนคือ ข้อมูลจากระบบบัญชี โดยส่วนราชการต้องเข้ามาทำรายการต้นทุน (Run ต้นทุน) ภายหลังจากปิดบัญชีประจำเดือนแล้ว อย่างไรก็ตาม ก่อนจะทำรายการต้นทุน ส่วนราชการต้องบันทึกเกณฑ์การปันส่วนต้นทุนไว้ล่วงหน้า ซึ่งเกณฑ์การปันส่วนต้นทุนดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับข้อมูลของแต่ละส่วนราชการ ดังนี้ มีศูนย์ต้นทุนกี่แห่ง (Cost Center) ศูนย์ต้นทุนใดเป็นศูนย์ต้นทุนหลัก (Functional Cost Center) ศูนย์ต้นทุนใดเป็นศูนย์ต้นทุนสนับสนุน (Supporting Cost Center) มีกิจกรรมใดบ้าง มีผลผลิตอะไรบ้าง กิจกรรมแต่ละกิจกรรมเป็นศูนย์ต้นทุนใด และกิจกรรมนั้นเกี่ยวข้องกับผลผลิตใด (One to many และ Many to many) ค่าใช้จ่ายใดเป็นค่าใช้จ่ายทางตรง (Direct Cost) ค่าใช้จ่ายใดเป็นค่าใช้จ่ายทางอ้อม (Indirect Cost) และจะใช้เกณฑ์ใดในการปันส่วนค่าใช้จ่ายทางอ้อม เมื่อใส่ข้อมูลดังกล่าวเข้า GFMIS และส่วนราชการเข้ามาทำรายการต้นทุนแล้ว ส่วนราชการก็จะได้ต้นทุนของศูนย์ต้นทุน ต้นทุนของกิจกรรม และต้นทุนของผลผลิต

7) สำหรับการบันทึกข้อมูลด้านบุคลากร สามารถจัดทำได้ 3 เรื่อง คือ การบริหารบุคคล ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคคลและการฝึกอบรม แต่ในขั้นแรกได้ออกแบบให้ทำเพียงเรื่องเดียวคือ การบริหารบุคคล ฉะนั้น จึงยังไม่มีข้อมูลในระบบบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องกับขั้นตอนที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

สรุปการปฏิบัติงาน GFMIS คือ การทำงานข้อที่ 1 จัดทำในระบบงบประมาณ (FM) ข้อที่ 2 จัดทำในระบบพัสดุ (PO) ข้อที่ 3 ถึง 5 จัดทำในระบบการเงินและบัญชี (FI) ข้อที่ 6 จัดทำในระบบต้นทุน (PO) และข้อที่ 7 จัดทำในระบบบุคคล (HR) GFMIS เป็นการบูรณาการ

(Integrated System) ที่ส่วนราชการและหน่วยงานกลางสามารถใช้ได้ร่วมกัน โดยระบบทุกระบบจะเชื่อมต่อถึงกันด้วยวิธีการส่งข้อมูลจากระบบหนึ่งไปสู่อีกระบบหนึ่งหรือหลายระบบได้โดยไม่ต้องบันทึกข้อมูลซ้ำอีก(Single Entry) โดยมีเงื่อนไขที่สำคัญคือ ต้องบันทึกรหัสที่เกี่ยวข้องไว้ตั้งแต่การทำรายการในระบบแรก และเมื่อ บันทึก (Save) ข้อมูลก็จะปรับปรุง (Update) ฐานข้อมูล ในระบบอื่นทันทีตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ล่วงหน้า (Real time) สำหรับการทำรายการเข้าระบบสามารถทำผ่าน Terminal GFMS และผ่านระบบ Excel loader รวมทั้งวิธีการที่ Terminal GFMS ที่เชื่อมต่อกับ GFMS ด้วยความปลอดภัยสูงของธนาคารกรุงไทยฯ (Online) และเมื่อข้อมูลเข้าสู่ GFMS แล้วก็มีขั้นตอนการปฏิบัติใน GFMS ในทำนองเดียวกัน ไม่ว่าจะนำเข้าข้อมูลด้วยวิธีใดก็ตาม

2.1.5 การเริ่มใช้ระบบ GFMS

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2546 กำหนดให้เริ่มใช้ระบบ GFMS ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547 เป็นต้นไป และต่อมาเมื่อมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2547 ยืนยันการใช้ระบบ GFMS เป็นเรื่องสำคัญตามนโยบายของรัฐบาลที่ต้องร่วมมือกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุโดยเร็วต่อไป ฉะนั้นจึงสรุปได้อย่างชัดเจนและแน่นอนแล้วว่าจะต้องเริ่มใช้ระบบ GFMS ในวันที่ 1 ตุลาคม 2547

ประเด็นสำคัญคือ ความมั่นใจที่มีต่อ GFMS มีมากน้อยเพียงใด เมื่อวิเคราะห์สถานการณ์แล้วทุกฝ่ายในภาคราชการรวมทั้งบริษัทที่ปรึกษามีความเห็นตรงกันว่า ควรเริ่มใช้ GFMS คู่ขนานไปกับระบบปัจจุบันก่อน จึงทำการออกแบบระบบคู่ขนานเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติงานให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งที่เป็นส่วนราชการและหน่วยงานกลาง ซึ่งหลักการของระบบคู่ขนาน สรุปได้ดังนี้

1) ให้ส่วนราชการทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคกรมบัญชีกลางสำนักงานคลังจังหวัด และสำนักงบประมาณ ดำเนินกิจกรรมทางการคลัง ซึ่งหมายถึง การบริหารงบประมาณ การจัดซื้อ/จ้าง การรับ-จ่ายเงิน และทำบัญชี ในส่วนที่ตนเองเกี่ยวข้องต่อไปตามระบบเดิม

2) เมื่อดำเนินการตามระบบเดิมเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ส่วนราชการนำเอกสารหลักฐานที่ดำเนินการแล้วทั้งหมดไปทำรายการในระบบ GFMS ตามแนวทางที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น หรือตามแนวทางที่ได้รับการอบรมจากบริษัทที่ปรึกษา โดยต้องทำรายการให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในเวลาใกล้เคียงกัน หรือภายในวันต่อวัน

3) ให้ส่วนราชการกรมบัญชีกลาง และสำนักงานคลังจังหวัด ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลระหว่างการปฏิบัติงานตามระบบเดิม กับการปฏิบัติงานตาม GFMS แต่เพียงระบบเดียวต่อไป

4) เมื่อข้อมูลตามระบบ GFMS ถูกต้องตรงกับข้อมูลตามระบบเดิมเป็นระยะเวลานานพอสมควรก็ให้เลิกการปฏิบัติงานตามระบบเดิม แล้วปฏิบัติงานตาม GFMS แต่เพียงระบบเดียวต่อไป

2.1.6 แนวทางตรวจสอบความถูกต้อง

แนวทางตรวจสอบความถูกต้องของ ข้อมูลระหว่างการปฏิบัติงานเดิมกับการปฏิบัติงานตาม GFMS จากประสบการณ์ การทำระบบคู่ขนานที่ผ่านมา ในกรณีของสำนักงานคลังจังหวัดซึ่งเคยปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานด้านการคลังจากที่ทำด้วยมือไปทำด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ทำให้มองเห็นแนวทางที่จะนำมาใช้กับกรณีนี้ ซึ่งแนวทางดังกล่าวมีหลักการโดยสรุปดังนี้

1) การตรวจสอบความถูกต้องข้อมูลยอดคงเหลือ

1.1) ให้เปรียบเทียบข้อมูลยอดคงเหลือ ตามทะเบียนคุมเงินงบประมาณ ทะเบียนคุมเงินกันไว้เบิกเหลือมปี และบัญชีย่อยเงินนอกงบประมาณตามระบบบัญชีของส่วนราชการ กับข้อมูลยอดคงเหลือประเภทเดียวกันตามระบบ GFMS ถ้าข้อมูลตรงกันแสดงว่าถูกต้อง ถ้าไม่ตรงกันให้ยึดถือยอดคงเหลือตามระบบเดิมเป็นยอดที่ถูกต้อง แล้วปรับปรุงยอดคงเหลือตามระบบ GFMS ให้เท่ากับยอดคงเหลือประเภทเดียวกันตามระบบเดิม

1.2) เมื่อข้อมูลยอดคงเหลือในด้านของส่วนราชการระหว่าง 2 ระบบเท่ากันแล้ว ขั้นตอนต่อไปให้เปรียบเทียบกับยอดคงเหลือประเภทเดียวกันตามระบบของกรมบัญชีกลางและสำนักงานคลัง ถ้าข้อมูลตรงกันแสดงว่าถูกต้อง ถ้าไม่ตรงกันให้ยึดถือยอดคงเหลือตามระบบของกรมบัญชีกลางและสำนักงานคลังเป็นยอดที่ถูกต้องแล้ว ปรับปรุงยอดคงเหลือตามระบบของส่วนราชการและระบบ GFMS ให้เท่ากับยอดคงเหลือประเภทเดียวกันตามระบบของกรมบัญชีกลางและสำนักงานคลัง

1.3) เมื่อข้อมูลทั้ง 3 ด้านคือด้านส่วนราชการด้านกรมบัญชีกลาง/ สำนักงานคลังและด้าน GFMS ตรงกัน จึงจะเลิกการปฏิบัติงานตามระบบเดิมแล้วปฏิบัติงานตาม GFMS เพียงระบบเดียวต่อไป โดยกรมบัญชีกลางและสำนักงานคลังต้องรับรองความถูกต้องให้ด้วย

2) การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลบัญชีแยกประเภท

2.1) ให้เปรียบเทียบข้อมูลงบทดลองตามระบบบัญชีของส่วนราชการผู้เบิกกับงบทดลองของส่วนราชการเดียวกันตามระบบ GFMS ถ้าข้อมูลตามกลุ่มบัญชีที่เกี่ยวข้องกัน

ตรงกันแสดงว่าถูกต้อง ถ้าไม่ตรงกันให้ยึดถืองบทดลองตามระบบบัญชีของส่วนราชการเป็นยอดที่ถูกต้อง แล้วปรับปรุงงบทดลองตามระบบ GFMIS ให้เท่ากับงบทดลองส่วนราชการ

2.2) ให้เปรียบเทียบข้อมูลงบทดลองตามระบบบัญชีของกรมบัญชีกลางกับงบทดลองของกรมบัญชีกลางตามระบบ GFMIS ถ้าข้อมูลตามกลุ่มบัญชีที่เกี่ยวข้องตรงกันแสดงว่าถูกต้อง ถ้าไม่ตรงกันให้ยึดถืองบทดลองตามระบบ GFMIS ให้เท่ากับงบทดลองของกรมบัญชีกลาง

การตรวจสอบความถูกต้องแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ซึ่งแต่ละส่วน มีวิธีตรวจสอบที่แตกต่างกัน โดยวิธีตรวจสอบความถูกต้องยอดคงเหลือจะต้องตรวจสอบแบบ 2 ชั้น คือ ชั้นที่ 1 ตรวจสอบในระนาบเดียวกัน ระหว่างส่วนราชการกับ GFMIS และชั้นที่ 2 ตรวจสอบแบบไขว้ คือ ระหว่าง GFMIS กับกรมบัญชีกลางและสำนักงานคลัง ส่วนวิธีตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลบัญชีใช้วิธีตรวจสอบในระนาบเดียวกัน โดยวิธีจับคู่แบบอิสระจากกัน กล่าวคือ ส่วนราชการกับ GFMIS และกรมบัญชีกลางกับ GFMIS (กรมบัญชีกลาง, กว่าจะมาเป็น GFMIS สุทธิรัตน์ รัตนโชติ, 2550 : ออนไลน์)

2.1.7 การบันทึกรายการบัญชีในระบบ GFMIS

ทุกส่วนราชการเริ่มต้นใช้ GFMIS ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547 ซึ่งในช่วง 5 เดือนแรก ส่วนราชการบางกลุ่มยังคงอยู่ในช่วงคุ้นเคย โดยเริ่มนำร่องใช้ระบบเต็มที่ในเดือนที่ 6 ครบทุกส่วนราชการ กรมบัญชีกลางร่วมกับสำนักงานโครงการ GFMIS จึงได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่เป็นมาตรฐานเพื่อช่วยให้ส่วนราชการสามารถตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของรายการที่บันทึกในระบบ GFMIS โดยเน้นในข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับรายการบัญชีข้อมูลงบประมาณ และเงินฝากคลังเพื่อที่ส่วนราชการจะสามารถปรับปรุงข้อมูลที่ผิดพลาด เพื่อให้ข้อมูลการใช้จ่ายงบประมาณและงบทดลองแสดงข้อมูลถูกต้องครบถ้วน และจัดทำรายงานการเงินในภาพรวมของแผ่นดินต่อไป

การบันทึกรายการบัญชีในระบบ GFMIS เกิดจากการเชื่อมโยงข้อมูลจากระบบต่างๆ ซึ่งประกอบด้วย ระบบจัดซื้อจัดจ้าง ระบบเบิกจ่ายเงิน ระบบรับและนำส่งเงิน ระบบสินทรัพย์ถาวร และระบบบัญชีแยกประเภท โดยระบบจะประมวลผลข้อมูลจากทุกระบบงานและแสดงผลสรุปเป็นรายงานการเงิน เพื่อให้ผู้บริหารสามารถใช้ข้อมูลจากรายงานต่างๆ ในการวางแผน ควบคุม ติดตามประเมินผล การดำเนินงาน ตลอดจนการตัดสินใจ นอกจากนั้น จะต้องส่งรายงานทางการเงินให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ทุกสิ้นงวดบัญชี

2.1.8 วิธีปฏิบัติในการบันทึกรายการบัญชีระบบ GFMIS

ระบบบัญชีรัฐบาลในปัจจุบัน ใช้ระบบการบริการการคลังภาครัฐเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ทำให้หลักและวิธีการบัญชีที่กรมบัญชีกลางใช้ในการรวบรวม และบันทึกรายการทางการเงินที่เกิดจากการบริหารราชการแผ่นดิน เน้นที่การบันทึกรายการในบัญชีแยกประเภท โดยที่ส่วนราชการเป็นผู้บันทึกรายการตามผังบัญชีกลาง ในทุกระบบ เพื่อให้กรมบัญชีกลางตรวจสอบและอนุมัติการรับจ่ายเงินผ่านธนาคารกรุงไทยหรือธนาคารแห่งประเทศไทย รวมทั้งการปรับปรุงบัญชี และการจัดทำงบการเงินรวมของแผ่นดินต่อไป (จิตต์อารีย์ กนกนิรันดร, 2550 : 146-147)

2.2 แนวคิดสารสนเทศกับงานบัญชี

2.2.1 ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี เป็นระบบที่พัฒนาขึ้นมาในกิจการ โดยมีการใช้ทรัพยากรบุคคล คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์รอบข้าง (Peripheral) เช่น จอภาพ และเครื่องพิมพ์ เพื่อทำหน้าที่หลักในการบันทึกข้อมูลประมวลผลและจัดทำสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information) ให้แก่ผู้ใช้ภายในและผู้ใชภายนอกของกิจการ

การนำเอาระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้กับงานด้านบัญชียุคนี้ได้เริ่มขึ้นประมาณช่วงทศวรรษ 1950 โดย เป็นการนำเอาระบบคอมพิวเตอร์เข้าไปช่วยในการประมวลผลข้อมูลรายการบัญชีที่เกิดขึ้นในแต่ละวัน ซึ่งระบบงานดังกล่าวเรียกว่า ระบบประมวลผลรายการทางบัญชี (Accounting Transaction Processing System : TPS) และเก็บข้อมูลในระบบแฟ้ม ซึ่งแฟ้มข้อมูลที่สำคัญประกอบด้วย แฟ้มข้อมูลหลัก แฟ้มข้อมูลรายการค้า และแฟ้มข้อมูลสำรอง เป็นต้น

2.2.2 ระบบสารสนเทศทางการบัญชี (อรรถพล ตรีตานนท์, 2546 : 2-16)

ระบบ หมายถึงกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กันตั้งแต่ 2 กิจกรรมขึ้นไปมาประกอบกัน โดยมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน เช่น ระบบมหาวิทยาลัยประกอบด้วยคณะต่างๆ หลายคณะ แต่ละคณะก็สามารถแบ่งออกเป็นสาขาวิชาได้อีก จะเห็นได้ว่าสาขาวิชาเป็นระบบย่อยของคณะ และคณะก็เป็นระบบย่อยในมหาวิทยาลัย

ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ก็เป็นระบบการทำงานหนึ่งที่นำนโยบายทรัพยากรมนุษย์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มาประกอบกันโดยเน้นการใช้ประโยชน์ทางการบัญชีที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจ และมีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ ดังนี้

- 1) การเก็บบันทึกรายการที่เกิดขึ้นของธุรกิจ
- 2) การประมวลผลข้อมูลให้ได้สารสนเทศที่มีประโยชน์ต่อการวางแผนการสั่งการ และการควบคุม

3) การควบคุมสินทรัพย์ (รวมถึงสารสนเทศ) ของธุรกิจให้มั่นใจว่าข้อมูลที่ได้มานั้น ถูกต้องและเชื่อถือได้

รายการบัญชีที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานของธุรกิจนั้น สามารถแบ่งได้เป็น 5 วงจร ได้แก่

- 1) วงจรรายจ่าย (Expenditure Cycle) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ จัดซื้อ การชำระหนี้
- 2) วงจรการผลิต (Production Cycle) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการ จัดซื้อ การชำระหนี้
- 3) วงจรทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources/Payroll Cycle) ประกอบด้วยกิจกรรม ที่เกี่ยวข้องกับ การสรรหาคัดเลือก เงินเดือน ค่าตอบแทนของพนักงาน
- 4) วงจรรายรับ (Revenue Cycle) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อ การชำระหนี้
- 5) วงจรการเงิน (Financing Cycle) ประกอบด้วยกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การจัดหา เงิน การชำระเงินกู้ การจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้น

2.2.3 การศึกษาระบบสารสนเทศทางการบัญชี

ใน Statement of Financing Accounting Concepts No. 2 คณะกรรมการมาตรฐาน การบัญชีได้ให้คำจำกัดความ “การบัญชี” มีความหมายเป็นระบบสารสนเทศระบบหนึ่งที่ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักของการบัญชี คือ การนำสารสนเทศมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการตัดสินใจ ยิ่งไปกว่านั้นคณะกรรมการวิชาการด้านการศึกษาวิชาการบัญชียังแนะนำให้มหาวิทยาลัยหลาย ๆ แห่งที่เปิดสอนวิชาการบัญชีให้ความสำคัญกับเทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาระบบ ระบบ เครือข่ายการสื่อสาร หลักสูตรวิชาการบัญชีที่ดีควรออกแบบหลักสูตรให้ผู้เรียนเข้าใจหลักการที่ สำคัญ 3 หลักการ คือ

- 1) การนำสารสนเทศไปใช้ในการตัดสินใจ
- 2) ลักษณะ, การออกแบบ, การใช้งาน และการนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีไป ใช้จริง

3) การรายงานทางการเงิน

โดยทั่วไปหลักสูตรที่สร้างนักบัญชีให้เป็นผู้จัดเตรียมข้อมูลหรือรายงานผล การดำเนินงาน และกำหนดให้เรียนวิชาบัญชีการเงิน บัญชีบริหาร ภาษีอากรและการสอบบัญชี ซึ่งเป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตรบัญชีในมหาวิทยาลัยต่างๆ แต่ระบบสารสนเทศทางการบัญชี จะเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจถึงระบบบัญชีตั้งแต่เริ่มมีการบันทึกข้อมูลเข้าสู่ระบบ ว่ามีขั้นตอนการทำงานในระบบคอมพิวเตอร์อย่างไร

จะเห็นได้ว่าธุรกิจหนึ่งๆ ประกอบด้วยระบบย่อยหลายระบบ เช่น ระบบสารสนเทศการขายและการตลาด ระบบสารสนเทศการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ระบบสารสนเทศทางการบัญชี ระบบสารสนเทศการผลิต ระบบสารสนเทศการเงิน เป็นต้น ระบบสารสนเทศทางการบัญชีก็เป็นส่วนหนึ่ง หรือระบบย่อยในระบบรวมของธุรกิจนี้ด้วย แต่ระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่แตกต่างจากระบบสารสนเทศเหล่านี้ คือ ระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้ความสำคัญกับความถูกต้อง เชื่อถือได้และการควบคุมอย่างเพียงพอ เพราะในธุรกิจขนาดใหญ่ที่ผู้จัดการไม่ได้เป็นเจ้าของ ดังนั้นเจ้าของธุรกิจจึงต้องมีระบบเพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้บริหาร ได้รักษาสินทรัพย์ให้เกิดประโยชน์ในธุรกิจ

2.2.4 หลักการพื้นฐานในการจัดทำสารสนเทศทางการบัญชี

หลักการขั้นพื้นฐาน 5 ขั้นตอนคือ

ขั้นที่ 1 รวบรวมเอกสารขั้นต้นที่ใช้เป็นหลักฐานประกอบการบันทึกรายการค้าในการบันทึกรายการค้า จะต้องมียเอกสารขั้นต้น (Source Document) เอกสารขั้นต้น เช่น การบันทึกการขายการซื้อสินค้าเข้าเพื่อขาย เอกสารขั้นต้นคือใบขอส่งซื้อ, ใบส่งซื้อ, ใบรับสินค้า และใบแจ้งหนี้จากผู้ขาย เป็นต้น

ขั้นที่ 2 บันทึกรายการค้าในสมุดรายวัน เป็นขั้นตอนในการนำข้อมูลที่บันทึกในเอกสารขั้นต้นไปวิเคราะห์และจัดประเภทโดยใช้ผังบัญชี (Chart of Accounts) ว่าอยู่ในกลุ่มของสินทรัพย์ หนี้สิน ส่วนของเจ้าของ รายได้ หรือค่าใช้จ่าย

ขั้นที่ 3 ผ่านรายการไปยังบัญชีแยกประเภท

ขั้นที่ 4 จัดทำบททดลอง เมื่อสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีที่กำหนดไว้

ขั้นที่ 5 จัดทำรายงานทางการเงินและรายงานเพื่อการบริหาร

2.2.5 ระบบสารสนเทศกับการตัดสินใจ

สารสนเทศเป็นการนำข้อมูล (Data) ที่ได้จากการเก็บรวบรวมไว้มาประมวลผลให้ได้สารสนเทศ (Information) ที่มีความหมาย ก่อให้เกิดประโยชน์ในการสนับสนุนการดำเนินงานในห่วงโซ่แห่งคุณค่าเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ดังนี้

- Relevant สารสนเทศมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ ช่วยเพิ่มความสามารถในการตัดสินใจของผู้บริหารได้

- Reliable ความเชื่อถือได้ของสารสนเทศ แสดงถึงกิจกรรมการทำงานอย่างตรงไปตรงมาและไม่มีข้อผิดพลาด

- Complete ความครบถ้วนของสารสนเทศ

- Timely ความทันสมัยของสารสนเทศ เพื่อให้ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจอย่างทัน่วงที

- Understandable การสื่อสารสารสนเทศให้ผู้บริหารเข้าใจได้

- Verifiable การตรวจสอบสารสนเทศซึ่งกันและกันได้ หากมอบหมายให้พนักงาน 2 คนประมวลผลข้อมูลชุดเดียวกัน สารสนเทศที่ได้ควรใกล้เคียงกัน

ดังนั้น สารสนเทศทางการบัญชี จึงทำหน้าที่เป็นเครื่องมือให้ข้อมูล สำหรับในกระบวนการตัดสินใจ ตั้งแต่การกำหนดปัญหา การเลือกวิธีการแก้ปัญหา การเก็บข้อมูลและการแก้ไขปัญหา ให้ได้สารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารที่ต้องการสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เชื่อถือได้ ครบถ้วน ทันสมัย เข้าใจได้ (อรรถพล ตรีตานนท์, 2546 : 2-16)

2.2.6 ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของโปรแกรมทางการบัญชี (วัชณีพร เศรษฐสกุลโก, 2543 : 9-6-9-13)

ในกระบวนการตัดสินใจเลือกพัฒนาโปรแกรมทางการบัญชีขึ้นมาใช้เองหรือเลือกจัดซื้อจากแหล่งผู้ขายภายนอกนั้น นักบัญชีมีบทบาทอย่างยิ่งในการประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของซอฟต์แวร์ทางการบัญชี

ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของโปรแกรมทางการบัญชีประกอบด้วย

- 1) วิธีการผ่านรายการ
- 2) หลักฐานการตรวจสอบ
- 3) ความครบถ้วนของบัญชีแยกประเภทและสมุดรายวัน
- 4) ความสัมพันธ์เชื่อมโยงข้อมูลในโมดูล
- 5) การควบคุมภายใน

- 6) ความสามารถในการจัดทำรายงาน
- 7) คู่มือการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมและการให้คำปรึกษา และ
- 8) ความง่ายและความคล่องตัวในการใช้งาน

1) วิธีการผ่านรายการ

วิธีการผ่านรายการในระบบสารสนเทศทางการบัญชีที่ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ การผ่านรายการแบบกลุ่ม (Batch posting transaction) และการผ่านรายการแบบเชื่อมต่อตรง (Real time posting transaction) วิธีการผ่านรายการทั้ง 2 ประเภทนี้มีทั้งข้อดีและข้อเสีย กล่าวคือ การผ่านรายการแบบกลุ่มสามารถควบคุมไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในการประมวลผลได้ดีกว่าการผ่านรายการแบบเชื่อมต่อตรงเนื่องจากการผ่านรายการแบบกลุ่มสามารถควบคุมโดยการตรวจสอบยอดรวมของกลุ่มรายการ (Batch Control Totals) ทำให้ผู้ใช้ข้อมูลมั่นใจในเรื่องของความถูกต้องได้ในระดับหนึ่งแต่ในด้านความทันสมัยของข้อมูลจะมีน้อยกว่าการผ่านรายการแบบเชื่อมต่อตรง ส่วนการผ่านรายการแบบเชื่อมต่อตรงนั้นไม่สามารถใช้วิธีการตรวจสอบยอดรวมของกลุ่มรายการได้เพราะข้อมูลเข้าจะผ่านรายการไปประมวลผลทันที ข้อมูลของการผ่านรายการแบบเชื่อมต่อตรงทันสมัยอยู่ตลอดเวลา แต่กิจการจะเกิดค่าใช้จ่ายในการผ่านรายการมากกว่าการผ่านรายการแบบกลุ่ม เพราะต้องใส่บุคลากรและอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้น การที่กิจการจะเลือกให้มีการผ่านรายการด้วยวิธีใดในโปรแกรมทางการบัญชีนั้น จึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสมกับการใช้งานของธุรกิจแต่ละประเภทรวมทั้งความเหมาะสมกับระบบงานแต่ละระบบด้วย เช่น ในกิจการค้าปลีก กิจการโรงพยาบาล และกิจการสายการบิน นั้น มีความจำเป็นต้องทราบการเปลี่ยนแปลงของตัวเลขของสินค้าคงคลังอยู่ตลอดเวลา เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ทันเวลา ดังนั้น วิธีการผ่านของโปรแกรมทางการบัญชีในโมดูลของระบบสินค้าคงคลังของกิจการค้าปลีก กิจการโรงพยาบาล และกิจการสายการบิน จึงควรเป็นการผ่านรายการแบบเชื่อมต่อตรงส่วนในโมดูลของระบบบัญชีเงินเดือน และ โมดูลของระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวร นั้น ไม่จำเป็นต้องใช้วิธีการผ่านรายการแบบเชื่อมต่อตรง เนื่องจากรายการค้าเกี่ยวกับเงินเดือน และรายการค้าเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวร นั้น ไม่ต้องการความเร่งด่วนในการผ่านรายการไปปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย ดังนั้น ในโมดูลของระบบบัญชีเงินเดือน และโมดูลของระบบบัญชีสินทรัพย์ถาวรจึงควรใช้วิธีการผ่านรายการแบบกลุ่ม

2) หลักฐานการตรวจสอบ

โปรแกรมทางการบัญชีที่ดีควรมีชุดคำสั่งงานที่สามารถจัดทำหลักฐานการตรวจสอบเพื่อให้ผู้สอบบัญชีและผู้ตรวจสอบภายในสามารถติดตามหาหลักฐานการบันทึกรายการ

คำจนถึงการจัดทำรายงานการเงิน หรือ ย้อนรายการค้นหาโดยเริ่มต้นจากรายงานทางการเงิน กลับไปหาหลักฐานการบันทึกรายการค้าได้ นอกจากนี้โปรแกรมทางการบัญชีควรอนุญาตให้ผู้ใช้ (User) สามารถตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงในยอดคงเหลือของบัญชีแต่ละบัญชีตั้งแต่ยอดคงเหลือต้นงวด จนถึงยอดคงเหลือปลายงวดได้ ซึ่งหลักฐานการตรวจสอบนี้อาจพิมพ์ออกทางแผ่นกระดาษหรือพิมพ์ออกทางหน้าจอ

นอกจากนี้โปรแกรมทางการบัญชีที่ดีควรกำหนดเลขที่ของรายการค้า แต่ละรายการที่นำเข้ามาบันทึกด้วย และเมื่อมีการจัดพิมพ์รายละเอียดของรายการค้าออกมา รายการค้าแต่ละรายการต้องมีเลขที่ของรายการค้าจัดพิมพ์มาเรียงตามลำดับก่อน หลังของการเกิดรายการค้าด้วย

3) ความครบถ้วนของบัญชีแยกประเภทและสมุดรายวัน

โปรแกรมทางการบัญชีควรมีบัญชีแยกประเภทและรายวันให้ครบถ้วนเหมาะสมกับขนาด และประเภทของกิจการที่คาดว่าจะขยายตัวต่อไปในอนาคตในกระบวนการตัดสินใจเลือกพัฒนาโปรแกรมหรือกระบวนการเลือกซื้อโปรแกรมจากแหล่งภายนอกนั้น นักบัญชีต้องพิจารณาว่าธุรกิจของตนเป็นธุรกิจประเภทใด บัญชีแยกประเภทและสมุดรายวันชนิดใดควรมีไว้ใช้ในกิจการทั้งในปัจจุบันและอนาคต เช่น ในกิจการที่ดำเนินธุรกิจซื้อขายไปไม่จำเป็นต้องมีบัญชีวัตถุดิบ และบัญชีงานระหว่างทำ เป็นต้น แต่ถ้าในอนาคตกิจการมีแผนการเพิ่มสายธุรกิจโดยดำเนินธุรกิจการผลิตด้วย โปรแกรมทางการบัญชีของกิจการจำเป็นต้องมีบัญชีวัตถุดิบ และบัญชีงานระหว่างทำ มิฉะนั้นในเวลาที่ต้องการบันทึกรายการค้าของสายธุรกิจที่เพิ่มขึ้นซอฟต์แวร์ที่มีอยู่จะใช้งานไม่ได้ กิจการต้องทำการพัฒนาใหม่ หรือจัดซื้อใหม่ทำให้เสียเวลา และ ค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมอีกมากโดยไม่จำเป็น

4) ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของข้อมูลในโมดูลของระบบบัญชีแต่ละโมดูล

โมดูลของระบบบัญชีแต่ละโมดูลควรเชื่อมโยงข้อมูลถึงกันได้ เพื่อให้กิจการสามารถบริหารงานได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เช่น โมดูลของระบบบัญชีลูกหนี้ความเชื่อมโยงกับโมดูลของระบบบัญชีสินค้าคงคลัง โมดูลของระบบการวิเคราะห์การตลาด และโมดูลของระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป ส่วนโมดูลของระบบเงินเดือน ควรเชื่อมโยงกับโมดูลระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป และโมดูลของระบบบัญชีเช็ค และเงินฝากธนาคาร เป็นต้น นอกจากนี้ ภายในโมดูลของระบบบัญชีแต่ละโมดูลควรสามารถถ่ายโอนข้อมูลจากสมุดรายวันไปยังบัญชีที่เกี่ยวข้องได้ เช่น การถ่ายโอนข้อมูลจากสมุดรายวันขายไปยังบัญชีขาย เป็นต้น ความสามารถในการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างโมดูลของระบบบัญชีแต่ละโมดูล รวมทั้งความสามารถในการเชื่อมโยงของข้อมูลภายในโมดูลนั้น นอกจากจะมีประโยชน์ทำให้บริหารงานและการตัดสินใจเป็นไปอย่าง

รวดเร็วแล้ว ยังมีประโยชน์ในแง่ของเป็นหลักฐานการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจสอบภายใน และเจ้าหน้าที่กรมสรรพากรอีกด้วย

ในกรณีที่กิจการใช้การจัดซื้อโปรแกรมทางการบัญชีจากแหล่งภายนอกนั้น กิจการอาจเลือกซื้อ โมดูลย่อยแต่ละโมดูลซึ่งโมดูลเหล่านี้เป็นอิสระจากกันแต่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างโมดูลในภายหลัง กับเลือกซื้อโมดูลย่อยที่เป็นอิสระจากกันแต่ไม่สามารถเชื่อมโยงข้อมูลในภายหลังได้ และถ้ากิจการต้องเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างโมดูลก็ต้องซื้อทุกโมดูลไปพร้อมกัน เช่น ถ้าต้องการข้อมูลในระบบบัญชีลูกหนี้เชื่อมโยงกับระบบบัญชีสินค้าคงคลังก็ต้องซื้อโมดูลระบบบัญชีลูกหนี้ และ โมดูลระบบบัญชีสินค้าคงคลังพร้อมกันเป็นต้นการเลือกซื้อโปรแกรมทางการบัญชีนี้ ถ้าซื้อมาเป็นบางโมดูลอาจผู้ขายต่างรายกัน อาจก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับกิจการได้ เนื่องจากอาจเกิดกรณีที่ไม่สามารถโอนถ่ายข้อมูลจากข้อมูลจากโมดูลของระบบบัญชีหนึ่งไปยังโมดูลของอีก ระบบบัญชีหนึ่งได้ เพราะระบบบัญชีของผู้ขายโปรแกรมทางการบัญชีแต่ละรายไม่สามารถเชื่อมโยงกันได้

5) การควบคุมภายใน

โปรแกรมทางการบัญชีที่ดี ควรมีระบบควบคุมภายในทั้งด้านการควบคุมการนำเข้า การควบคุมการประมวลผล และการควบคุมผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผล เพื่อเพิ่มความถูกต้อง ครบถ้วน และเชื่อถือ ได้ของสารสนเทศทางการบัญชี รวมทั้งต้องให้ความมั่นใจว่าโปรแกรมทางการบัญชีนั้น ได้มีระบบการรักษาความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ เช่น ในการควบคุมการนำเข้าข้อมูล หรือเพิ่มข้อมูล แก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลหรือเพิ่มข้อมูลได้ รวมทั้งควรมีการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลนำเข้าด้วยการใช้โปรแกรมการตรวจสอบ เช่น การใช้วิธี Validity Check, Field Check, Self-Checking Digit, Range Check, Range Check, sing check, Zero-balance Check, Echo Check และ Completeness Check เป็นต้น ส่วนการควบคุมการประมวลผลนั้น ควนกำหนดให้มีการตรวจสอบให้มีความทำงานแต่ละขั้นตอน (Electronic Checklists) อยู่ตลอดเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผู้ใช้จะได้รับสารสนเทศ ซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผลที่ครบถ้วน ถูกต้องและเชื่อถือได้ สำหรับวิธีการตรวจสอบด้วยโปรแกรมทดสอบ เช่น

การใช้วิธี Relationship Check, Sequence Check, Batch Control Check, Internal label Check, Redundancy Matching Check และ Posting Check เป็นต้น สำหรับการควบคุมผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผลควรมีการตรวจสอบในแง่ของความถูกต้องของสารสนเทศที่ได้รับว่าถูกต้อง ครบถ้วนหรือไม่ เช่น รายงานการเงินสามารถพิมพ์ออกมาได้ถึงแม้ว่า

ยังไม่มีผ่านการผ่านรายการหรือไม่ ชุดคำสั่งงานสามารถปิดบัญชีได้ถึงแม้ว่ายังไม่มี การพิมพ์ตัวเลขใน สมุดรายวันหรือบัญชีแยกประเภทออกมาให้เห็น กิจกรรมควนไขปรับปรุงโปรแกรมทางการเงินการบัญชีให้ มีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่นการกำหนดให้ชุดคำสั่งงานส่งสัญญาณเตือนทราบ หรือเครื่อง คอมพิวเตอร์หยุดการปฏิบัติงานเมื่อมีเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น เป็นต้น

การที่โปรแกรมทางการเงินการบัญชีมีโปรแกรมคำสั่งให้พิมพ์วันที่ และเวลาที่จัดทำรายงาน การเงินออกมาครั้งนั้น ถือว่าวันที่ และเวลาดังกล่าวเป็นสิ่งที่ใช้ในการควบคุมผลลัพธ์ที่ได้จากการ ประมวลผลที่มีประโยชน์เพราะผู้ใช้สารสนเทศจะได้ทราบว่าสารสนเทศที่ได้จัดทำขึ้นเมื่อใด เวลา ใด และสามารถใช้เป็นหลักฐานการตรวจสอบย้อนกลับไปหาเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องในวัน และเวลาเดียวกันได้

6) ความสามารถในการจัดทำรายงาน

ผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผลของระบบสารสนเทศทางการเงินการบัญชีนั้น แบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นส่วนที่จัดทำและนำเสนอให้ผู้ใช้งานนอก เช่น สรรพากร ผู้ถือหุ้น ตลาด หลักทรัพย์ และผู้ที่สนใจ เป็นต้น และส่วนที่สองเป็นส่วนที่จัดทำและนำเสนอต่อผู้ใช้งานใน กิจกรรม เช่น ผู้บริหาร และพนักงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น โปรแกรมทางการเงินการบัญชีที่ดีต้องสามารถนำ ข้อมูลจากแหล่งเดียวกันมาจัดทำรายงานให้เหมาะสมแก่ผู้ใช้งานนอก และผู้ใช้งานใน

7) คู่มือการปฏิบัติงาน การฝึกอบรม และการให้คำปรึกษา

โปรแกรมสำเร็จรูปทางการเงินการบัญชีที่ดีควรมีคู่มือการปฏิบัติงานให้กับผู้ใช้ ในคู่มือการ ปฏิบัติงานนั้นควรเขียนให้ง่ายต่อการอ่าน และการปฏิบัติตามในการติดตั้งโปรแกรม (Installing) การปฏิบัติงาน (Operating) การควบคุม (Controlling) ระบบ รวมทั้งควรมีตัวอย่าง และ รายละเอียดการปฏิบัติงาน ในแต่ละหน้าจอภาพ (Screen) นอกจากนี้ในคู่มือควรอธิบาย ความหมายของข้อความที่แสดงบนหน้าจอภาพที่ชี้ให้เห็นข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน และควร ระบุถึงวิธีการแก้ไขที่เหมาะสมด้วย อนึ่ง โปรแกรมสำเร็จรูปทางการเงินการบัญชีที่ผลิตโดยผู้ขายบางราย อาจมีคำช่วยอธิบายปรากฏทางหน้าจอภาพ (On – line screen) เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ ผู้ใช้เพิ่มเติมจากการมีคู่มือการปฏิบัติงานอีกด้วย

บริษัทผู้ผลิตโปรแกรม (Software house) ควรมีบริการฝึกอบรม และบริการตอบ คำถามฉุกเฉิน หรือให้คำปรึกษา (Hotline support) แก่พนักงานของบริษัทผู้ซื้อตลอดเวลา เนื่องจากมีปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงานจริง อาจแตกต่างจากปัญหาที่เกิดขึ้นในช่วงของ การสาธิตการใช้โปรแกรมได้

8) ความง่ายและความคล่องตัวในการใช้งาน

โปรแกรมสำเร็จทางการบัญชีที่ดีควรมีระบบที่ใช้งานง่าย (User friendly) เช่น การออกแบบให้สามารถใช้งานบนโปรแกรมสำเร็จรูป windows ได้มีคำช่วยอธิบายบนหน้าจอ รวมทั้งมีระบบที่ผู้ใช้สามารถสื่อสารกับตัวเครื่องคอมพิวเตอร์ และได้รับการตอบสนองโดยทันที อย่างรวดเร็ว (Interactive system) เป็นต้น นอกจากนี้ โปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านการบัญชีที่ดีควรมีความคล่องตัวใน การใช้งานตามความต้องการที่เปลี่ยนไปของกิจการ การเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี หรือการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมายภาษีอากร ด้วยการเขียนโปรแกรมเป็นทางเลือก (Option) เอาไว้ให้ผู้ใช้สามารถใช้ได้ตามความต้องการเปลี่ยนมาใช้ (วัชนิพร เศรษฐสุตโก, 2543 : 9-6-9-13)

2.2.7 ปัญหาที่พบในการจัดทำบัญชี

ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้กับระบบงานบัญชี โดยทั่วไปแล้วจะมีดังนี้

- 1) ความผิดพลาดของข้อมูลที่ป้อนเข้าสู่ระบบ
- 2) ความผิดพลาดของชุดคำสั่งงานที่จะป้อนข้อมูล
- 3) ความไม่เข้าใจระหว่างผู้ใช้กับผู้เชี่ยวชาญ
- 4) ขาดความควบคุมและการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสม
- 5) ขาดความเป็นมาตรฐานสากล
- 6) วัตถุประสงค์และเป้าหมายของงานไม่แน่นอนคงที่
- 7) ผู้ใช้มีความรู้สึกลัวและต่อต้านการเปลี่ยนแปลงระบบ

2.2.8 ข้อมูลที่สำคัญในการจัดทำบัญชี

การนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้กับงานด้านบัญชี โดยปกติแล้วมักจะใช้กับงานด้านประมวลผลข้อมูล (Data Processing) โดยเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลจำนวนมาก ๆ และมีลักษณะการทำงานที่ซ้ำซาก คอมพิวเตอร์จะช่วยในการกลั่นกรองข้อมูลมาจัดลำดับเรียบเรียงให้เป็นหมวดหมู่เพื่อให้ผู้ใช้ได้รับประโยชน์สูงสุด การนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้จะทำหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จัดหมวดหมู่ ประมวลผล วิเคราะห์ สื่อสาร และข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับตัวเลขอันมีสาระสำคัญต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร (สมเดช โรจน์ครีเสถียร และคณะ, 2537 : 248-249)

2.3 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

รักชนก ชูยกปิ่น (2546) ได้ทำการศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในระบบโปรแกรมสำเร็จรูป J.D. Edwards พบว่า ปัญหาด้านระบบเครือข่ายการเชื่อมโยงข้อมูล มักเกิดการล้มเหลวและล่าช้ามากที่สุด รองลงมาคือปัญหาทางด้านความรู้และความเข้าใจของบุคลากร ปัญหาด้านระบบของโปรแกรมสำเร็จรูป ปัญหาด้านการช่วยเหลือเมื่อเกิดปัญหาที่ระบบ ปัญหาทางด้านข้อมูลนำเข้าจากกระบวนการทำงาน ปัญหาอื่น ๆ เช่น การไม่สามารถแก้ไขข้อมูลได้ด้วยตนเองของ User และปัญหาด้านความพร้อมของอุปกรณ์ ตามลำดับ

อาณัติ เทียนศรี (2546) ได้ทำการศึกษา ปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อการนำโปรแกรมบัญชี CFAS ไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพล คือปัจจัยความพร้อมด้านฮาร์ดแวร์ และปัญหาด้านการทำงานของโปรแกรมนั้นองค์กรควรที่จะหาฮาร์ดแวร์ที่รองรับการทำงานของโปรแกรมที่ได้พัฒนาขึ้นมาให้มีขีดความสามารถสูงสุดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้ดี

อาคม ใจแก้ว (2549) ได้ทำการศึกษาถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการนำนโยบายการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ด้านงานการเงินของส่วนราชการที่มีผลต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติของกรมศุลกากร เพื่อจะได้นำผลที่ได้จากการศึกษาไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาในส่วนของการบริหารการเงินการคลังภาครัฐด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (GFMIS) ด้านงานการเงินของส่วนราชการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นตลอดจนสอดคล้องกับนโยบาย

อุษณา ภัทรมนตรี (2547) ได้กล่าวถึงปัญหาและข้อพิจารณาในการนำคอมพิวเตอร์มาใช้งาน สรุปได้ว่าธุรกิจที่นำคอมพิวเตอร์มาใช้ มีจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 75 พบความล้มเหลวในการนำคอมพิวเตอร์มาใช้งานโดยไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ หรือไม่สามารถพัฒนาระบบงานที่ได้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ หรือผู้ใช้ปฏิเสธการใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ระเบียบวิธีการวิจัย

ในการศึกษา เรื่อง ปัญหาและแนวทางแก้ไขการใช้โปรแกรม GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ ครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) กล่าวคือ เป็นการศึกษาเพื่อทราบถึงความเข้าใจและปัญหาการใช้โปรแกรม GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ ทำการศึกษาในลักษณะกรณีศึกษา (Case Study) ศึกษาเฉพาะหน่วยงานราชการที่ใช้ระบบ GFMS โดยจะแบ่งวิธีการวิจัยออกเป็น 2 แนวทาง คือ

3.1.1 การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมแนวความคิด และข้อมูลต่าง ๆ จากเอกสารเกี่ยวกับความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ อันได้แก่ หนังสือ บทความ งานวิจัย เอกสารเผยแพร่ โดยได้ทำการรวบรวมข้อมูลและการทำงานที่ข้อมูลที่ต้องการไว้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบในการศึกษาออกแบบและกำหนดวิธีวิจัยภาคสนาม

3.2.1 การวิจัยภาคสนาม (Field Research) เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire Method) ซึ่งจะทำให้รวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้ อันได้แก่ หน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ที่ใช้ระบบ GFMS

3.2 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.2.1 แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้แก่ แหล่งข้อมูลจากภาคสนาม ซึ่งจะได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ จำนวน 80 ราย โดยใช้แบบสอบถาม

3.2.2 แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้แก่ แหล่งข้อมูลจากเอกสารซึ่งได้ทำการเก็บรวบรวมจากหนังสือทางวิชาการ เอกสารงาน วิจัยที่เกี่ยวข้อง สิ่งพิมพ์ รวมทั้งเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง และการค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ต

3.3 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการจัดทำบัญชีจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ ที่เบิกจ่ายเงินงบประมาณกับสำนักงานคลังจังหวัดแพร่

3.3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่

3.4 ขอบเขตประชากร

ประชากรที่จะทำการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ประกอบไปด้วย เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการจัดทำบัญชีจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ แล้วเก็บข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์ต่อไป

3.5 ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษานี้ กำหนดขนาดตัวอย่างจำนวน ราย โดยการใช้สูตร Yamane

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดตัวอย่าง

N = ขนาดประชากร

e = ความคาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

3.6 การรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลด้านต่าง ๆ จากประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ระดับตำแหน่ง ระยะเวลาการทำงานในตำแหน่งหน้าที่ (ด้านการบัญชี)

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMIS โดยแยกออกเป็นส่วนย่อยคือ

- ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบ GFMIS
- ด้านความรู้เกี่ยวกับข้อมูลนำเข้า INPUT
- ด้านความรู้เกี่ยวกับการประมวลผล PROCESS

- ด้านความรู้เกี่ยวกับผลลัพธ์ข้อมูล OUTPUT

ส่วนที่ 3 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS โดยแยกออกเป็นส่วนย่อย คือ

- ปัญหาของการจัดทำบัญชีด้านทั่วไป
- ปัญหาของการจัดทำบัญชีด้านข้อมูลนำเข้า INPUT
- ปัญหาของการจัดทำบัญชีด้านการประมวลผล PROCESS
- ปัญหาของการจัดทำบัญชีผลลัพธ์ข้อมูล OUTPUT

3.7 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม จะนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วยความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)

ทั้งนี้ การวัดระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMS จะใช้เกณฑ์มาตรฐานวัดแบ่งเป็น 5 ระดับ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ทางสถิติ (Statistical Package for the Social Sciences : SPSS)

ระดับความรู้ความเข้าใจ	ร้อยละ
มีความรู้ความเข้าใจมากที่สุด	80 - 100
มีความรู้ความเข้าใจมาก	70 - 79
มีความรู้ความเข้าใจปานกลาง	60 - 69
มีความรู้ความเข้าใจน้อย	50 - 59
มีความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด	0 - 49

การวัดระดับความสำคัญของปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS จะใช้เกณฑ์การแบ่งระดับออกเป็น 5 ระดับ

ระดับของปัญหา	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ค่าเฉลี่ยจะนำมาแปลผลตามระดับของปัญหา ดังนี้

ระดับการแปลผล	ค่าเฉลี่ย
มีปัญหามากที่สุด	4.21 – 5.00
มีปัญหามาก	3.42 – 4.21
มีปัญหปานกลาง	2.62 – 3.41
มีปัญหาน้อย	1.81 – 2.61
มีปัญหาน้อยที่สุด	1- 1.80

3.8 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

- 3.8.1 ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเพื่อนำไปสัมภาษณ์ด้วยตนเอง
- 3.8.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลตามเวลา และสถานที่ที่ได้กำหนดไว้
- 3.8.3 นำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ แปลผล และสรุปผลการวิจัย

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการใช้โปรแกรม GFMIS ในการจัดการด้านการเงิน การคลังของประเทศไทยผ่านเครือข่าย Internet : กรณีศึกษาหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาในการใช้โปรแกรม GFMIS

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน การจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ จำนวน 74 คน โดยแบ่ง การวิเคราะห์และแปลความหมายข้อมูลดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม อันได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ระดับตำแหน่ง ระยะเวลาการทำงานในตำแหน่งหน้าที่ (ด้านการบัญชี)

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMIS โดยแยกออกเป็น ส่วนย่อย คือ

- ด้านความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบ GFMIS
- ด้านความรู้เกี่ยวกับข้อมูลนำเข้า INPUT
- ด้านความรู้เกี่ยวกับการประมวลผล PROCESS
- ด้านความรู้เกี่ยวกับผลลัพธ์ข้อมูล OUTPUT

ส่วนที่ 3 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS โดยแยกออกเป็น ส่วนย่อย คือ

- ปัญหาของการจัดทำบัญชีด้านทั่วไป
- ปัญหาของการจัดทำบัญชีด้านข้อมูลนำเข้า INPUT
- ปัญหาของการจัดทำบัญชีด้านการประมวลผล PROCESS
- ปัญหาของการจัดทำบัญชีผลลัพธ์ข้อมูล OUTPUT

ผลการศึกษาทั้ง 3 ส่วน มีรายละเอียดดังจะได้นำแสดงต่อไปนี้

4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการศึกษา ปัญหาและแนวทางแก้ไขการใช้โปรแกรม GFMIS ในการจัดการด้านการเงิน การคลังของประเทศไทยผ่านเครือข่าย Internet : กรณีศึกษาหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังจะสามารถพิจารณาผลการศึกษาได้จากตารางที่ 1-6 ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. หญิง	61	82.4
2. ชาย	13	17.6
รวม	74	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 82.4 และเป็นเพศชายจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 17.6

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. น้อยกว่า ถึง 30 ปี	18	24.3
2. 31-40 ปี	34	45.9
3. 41-50 ปี	20	27.0
4. 51-60 ปี	2	2.7
รวม	74	100.0

จากตารางที่ 2 พบว่า ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ 34 คน คิดเป็นร้อยละ 45.9 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 41-50 ปี มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 27.0 ช่วงอายุ น้อยกว่า ถึง 30 ปี มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 24.3 และช่วงอายุ 51-60 ปี มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ปวช. / ม.6	2	2.7
2. ปวส. / อนุปริญญา	8	10.8
3.ปริญญาตรี	60	81.1
4. ปริญญาโท / ประกาศนียบัตรซึ่งสูงกว่าปริญญาตรี	4	5.4
5. อื่นๆ (กำลังศึกษาต่อปริญญาโท)	-	-
รวม	74	100.0

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ปริญญาตรี มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 81.1 รองลงมาคือระดับการศึกษา ปวส. / อนุปริญญา มีจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 10.8 ปริญญาโท / ประกาศนียบัตรซึ่งสูงกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5.4 ปวช. / ม.6 มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสาขาวิชาการศึกษา

สาขาวิชา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การบัญชี	37	50.0
2. บริหารธุรกิจ	10	13.5
3. การจัดการ	22	29.7
4. อื่น ๆ	5	6.8
รวม	74	100.0

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ศึกษาในสาขาวิชาการบัญชี มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือสาขาวิชาการจัดการ มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 29.7 สาขาวิชาบริหารธุรกิจ มีจำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 13.5 และสาขาวิชาอื่นๆ ได้แก่ รัฐศาสตร์ เลขานุการ รัฐประศาสนศาสตร์ บริหารรัฐกิจ มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับตำแหน่ง

ระดับตำแหน่ง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ลูกจ้างประจำ / ลูกจ้างชั่วคราว	28	37.8
2. ข้าราชการ ระดับ 3 - 5	40	54.1
3. ข้าราชการ ระดับ 6 - 7	6	8.1
4. ข้าราชการ ระดับ 8	-	-
รวม	74	100

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งข้าราชการ ระดับ 3-5 มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 54.1 รองลงมา คือ ตำแหน่งลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 และตำแหน่งข้าราชการ ระดับ 6-7 มีจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8.1

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาการทำงาน ในตำแหน่งหน้าที่ดังกล่าว (ที่เกี่ยวกับงานด้านการบัญชีของหน่วยงาน)

ระยะเวลาการทำงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. น้อยกว่า 5 ปี	28	37.8
2. 5-10 ปี	27	36.5
3. 11-15 ปี	12	16.2
4. 16-20 ปี	2	2.7
5. มากกว่า 20 ปี	5	6.8
รวม	74	100.0

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระยะเวลาการทำงานในตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการบัญชีของหน่วยงาน อยู่ในช่วงเวลาน้อยกว่า 5 ปี จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 37.8 รองลงมา คือ ช่วงเวลา 5-10 ปี จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 36.5 ช่วงเวลา 11-15 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 16.2 ช่วงเวลามากกว่า 20 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.8 และช่วงเวลา 16-20 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7

4.2 ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMIS ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMIS ในการจัดการด้านการเงินการคลังของประเทศไทยผ่านเครือข่าย Internet : กรณีศึกษาหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ สามารถพิจารณาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMIS ของผู้ตอบแบบสอบถามได้จากตารางที่ 7-10 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบ GFMIS ด้านทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ด้านทั่วไป	ความรู้ความเข้าใจถูกต้อง		ความรู้ความเข้าใจไม่ถูกต้อง		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ระบบบัญชี GFMIS ใช้เกณฑ์คงค้าง	65	87.8	9	12.2	74	100
2. การจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างแตกต่างจากเกณฑ์เงินสด	59	79.7	15	20.3	74	100
3. การปฏิรูประบบการเงินการคลังภาครัฐ	70	94.6	4	5.4	74	100
4. แผนการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณการเงินและการบัญชี	69	93.2	5	6.8	74	100
5. โครงการ GFMIS เป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานการคลังภาครัฐ	68	91.9	6	8.1	74	100
6. เจ้าหน้าที่บัญชีของแต่ละหน่วยงานราชการมีหน้าที่เป็นผู้นำเข้าข้อมูลเท่านั้น	38	51.4	36	48.6	74	100
รวม		83.1		16.9		100

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMS ด้านทั่วไป มีระดับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 83.1 โดยมีความเข้าใจเรื่องการบริหารระบบการเงินการคลังภาครัฐ เป็นอันดับแรก โดยมีระดับความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 94.6 รองลงมาเป็นอันดับสอง มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง แผนการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณการเงินและการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 93.2 เรื่องโครงการ GFMS เป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานการคลังภาครัฐ คิดเป็นร้อยละ 91.9 เรื่องระบบบัญชี GFMS ใช้เกณฑ์คงค้าง คิดเป็นร้อยละ 87.8 เรื่องการจัดทำบัญชีตามเกณฑ์คงค้างแตกต่างจากเกณฑ์เงินสด คิดเป็นร้อยละ 79.7 เรื่องเจ้าหน้าที่บัญชีของแต่ละหน่วยงานราชการมีหน้าที่เป็นผู้นำเข้าข้อมูลเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 51.4

ตารางที่ 8 แสดงจำนวนและร้อยละของความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบ GFMS ด้านข้อมูลนำเข้า

ด้านทั่วไป	ความรู้ความเข้าใจ ถูกต้อง		ความรู้ความเข้าใจ ไม่ถูกต้อง		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การนำเข้าข้อมูล ระบบ GFMS สามารถนำเข้าผ่านอินเทอร์เน็ต	74	100	0	0	74	100
2. แบบฟอร์ม Excel Loader พัฒนามาจากโปรแกรม Excel	72	97.3	2	2.7	74	100
3. เอกสารที่ใช้ในการนำเข้าข้อมูลของฝ่ายบัญชี	62	83.8	12	16.2	74	100
4. เอกสารที่ใช้ในการนำเข้าข้อมูลจะมีการกำหนดรหัสแหล่งของเงิน	51	68.9	23	31.1	74	100
5. การปรับปรุงข้อมูล ครุภัณฑ์หน่วยงานต้นสังกัดจะต้องเป็นผู้ปรับปรุงรายการ	65	87.9	9	12.2	74	100
6. การนำเข้าข้อมูลบางอย่างต้องรอการทำงานของฝ่ายอื่นเสร็จสิ้นก่อนจึงจะทำได้	60	81.1	14	18.9	74	100
ค่าเฉลี่ย		86.5		13.5		100

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMIS ด้านข้อมูลนำเข้า (INPUT) มีระดับความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 86.5 โดยมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการนำเข้าข้อมูล ระบบ GFMIS สามารถนำเข้าผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เป็นอันดับแรก โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเรื่องแบบฟอร์ม Excel Loader พัฒนามาจาก โปรแกรม Excel โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 97.3 มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การปรับปรุงข้อมูล ครุภัณฑ์ หน่วยงานต้นสังกัดจะต้องเป็นผู้ปรับปรุงรายการ โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 87.9 โดยมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การนำเข้าข้อมูลบางอย่างต้องรอการทำงานของฝ่ายอื่นเสร็จสิ้นก่อนจึงจะทำได้ โดยมี ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 81.1 โดยมีความรู้ความเข้าใจเรื่องเอกสารที่ใช้ในการ นำเข้าข้อมูลของฝ่ายบัญชี โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 68.9

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบ GFMIS ด้านการประมวลผล
ข้อมูล

ด้านทั่วไป	ความรู้ความเข้าใจ ถูกต้อง		ความรู้ความเข้าใจ ไม่ถูกต้อง		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. การประมวลผลแบบ On-line Real time	69	93.2	5	6.8	74	100
2. บางรายการมีการจับคู่ ประมวลผล เคลียร์บัญชี ให้โดย อัตโนมัติ	70	94.6	4	5.4	74	100
3. การแก้ไขข้อมูลที่ประมวลผล แล้วต้องขอเปิดงวดกับ กรมบัญชีกลาง	57	77	17	23	74	100
4. มีการประมวลผลข้อมูลจาก กรมบัญชีกลางหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานราชการประมวลผล รวมกันเพื่อออกรายงาน	58	78.4	16	21.6	74	100
ค่าเฉลี่ย		85.8		14.2		100

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMIS ด้านการประมวลผลข้อมูล (Process) มีระดับความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 85.8 โดยมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง บางรายการมีการจับคู่ประมวลผล เคลียร์บัญชี ให้โดยอัตโนมัติ เป็นอันดับแรก โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 94.6 รองลงมา โดยมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การประมวลผลแบบ On-line Real time โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 93.2 มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง มีการประมวลผลข้อมูลจาก กรมบัญชีกลางหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานราชการ มาประมวลผลรวมกันเพื่อออกรายงาน โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 78.4 โดยมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การแก้ไขข้อมูลที่ประมวลผลแล้วต้องขอเปิดงวดกับกรมบัญชีกลาง โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 77

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับระบบ GFMIS ด้านผลลัพธ์ข้อมูล

ด้านทั่วไป	ความรู้ความเข้าใจ ถูกต้อง		ความรู้ความเข้าใจ ไม่ถูกต้อง		รวม	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. บัญชีแยกประเภทจะต้องเรียก รายงานจากเครื่อง Terminal เท่านั้น	38	51.4	36	48.6	74	100
2. เจ้าหน้าที่บัญชีจะต้องพิมพ์ รายงาน สมุดรายวันประจำทุกวัน	50	67.6	24	32.4	74	100
3. รายงานที่ฝ่ายบัญชีต้อง ตรวจสอบความถูกต้องกับฝ่าย การเงิน	68	91.9	6	8.1	74	100
4. เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีต้อง ตรวจสอบความถูกต้องของ รายงานงบทดลองประจำเดือนกับ ฝ่ายพัสดุ	43	58.1	31	41.9	74	100
5. รายงานประจำเดือนที่ต้องส่งสำ นักงานตรวจเงินแผ่นดิน ใน 15 วัน	69	93.2	5	6.8	74	100
รวม		72.44		27.56		100

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMS ด้านผลลัพธ์ข้อมูล Output มีระดับความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 72.44 โดยมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง รายงานประจำเดือนที่ต้องส่ง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ภายใน 15 วัน เป็นอันดับแรก โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 93.2 รองลงมา มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง รายงานที่ฝ่ายบัญชีต้องตรวจสอบความถูกต้องกับฝ่ายการเงิน โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 91.9 มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง จำนวนที่บัญชีจะต้องพิมพ์รายงาน สมุดรายวันประจำวัน ทุกวัน โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 67.6 มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง เจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายงานงบทดลองประจำเดือนกับฝ่ายพัสดุ วัน โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 58.1 มีความรู้ความเข้าใจเรื่อง บัญชีแยกประเภทจะต้องเรียกรายงานจากเครื่อง Terminal เท่านั้น โดยมีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องคิดเป็นร้อยละ 51.4

4.3 ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของ หน่วยงานราชการจังหวัดแพร่

ผลการศึกษาปัญหาในการใช้โปรแกรม GFMS ในการจัดการด้านการเงินการคลังของประเทศไทยผ่านเครือข่าย Internet : กรณีศึกษาหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ สามารถพิจารณาผลได้จากตารางที่ 11-26 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 11 แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของ
หน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ ด้านทั่วไป

ด้านทั่วไป	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. จำนวนที่เพียงพอของ เครื่องคอมพิวเตอร์ในการใช้ งานในระบบ GFMS	5 (6.8)	36 (48.6)	26 (35.1)	5 (6.8)	2 (2.7)	3.50 (มาก)
2. เครือข่ายมักมีการล้มเหลว ในช่วงเวลาชั่วโมงการทำงาน 8.00 น -17.00 น	11 (14.9)	19 (25.7)	33 (44.6)	11 (14.9)	0 (0)	3.41 (ปานกลาง)

ด้านทั่วไป (ต่อ)	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
3. ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ด้านคอมพิวเตอร์เบื้องต้น	8 (10.8)	27 (36.5)	34 (45.6)	5 (6.8)	0 (0)	3.51 (มาก)
4. การขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์	14 (18.9)	27 (36.5)	30 (40.5)	3 (4.1)	0 (0)	3.70 (มาก)
5. จำนวนครั้งการอบรมให้ความรู้ของ (กรมบัญชีกลาง/คลังจังหวัด)	4 (5.4)	28 (37.8)	26 (35.1)	14 (18.9)	2 (2.7)	3.24 (ปานกลาง)
6. จำนวนครั้งการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบ GFMIS	3 (4.1)	33 (44.6)	23 (31.1)	12 (16.2)	3 (4.1)	3.28 (ปานกลาง)
7. จำนวนครั้งการอบรมให้ความรู้ของหน่วยงานต้นสังกัด	4 (5.4)	14 (18.9)	35 (47.3)	18 (24.3)	3 (4.1)	2.97 (ปานกลาง)
8. การสนับสนุนด้านทรัพยากร(บุคลากร) ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ	6 (8.1)	22 (29.7)	35 (47.3)	8 (10.8)	3 (4.1)	3.27 (ปานกลาง)
9. การสนับสนุนด้านทรัพยากร(เวลา) ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ	7 (9.5)	23 (31.1)	36 (48.6)	5 (6.8)	3 (4.1)	3.35 (ปานกลาง)
10. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (สถานที่) ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ	7 (9.5)	28 (37.8)	33 (44.6)	5 (6.8)	1 (1.4)	3.47 (ปานกลาง)

ด้านทั่วไป (ต่อ)	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
11. การสนับสนุนด้าน ทรัพยากร (งบประมาณ) ของ ฝ่ายบริหารของหน่วยงาน ราชการ	12 (16.2)	23 (31.1)	28 (37.8)	7 (9.5)	4 (5.4)	3.43 (ปานกลาง)
12. คู่มือการปฏิบัติงานที่มีใช้ อยู่ในปัจจุบันมีรายละเอียด การปฏิบัติงานที่ครบถ้วน ถูกต้อง	7 (9.5)	23 (31.1)	33 (44.6)	8 (10.8)	3 (4.1)	3.31 (ปานกลาง)
13. การติดต่อได้ช่วยเหลือ ระบบ help desk ของ สำนักงาน GFMIS ในกรณีที่มี ปัญหาในการปฏิบัติงานด้าน การจัดทำบัญชีด้วยระบบ GFMIS	11 (14.9)	25 (33.8)	26 (35.1)	12 (16.2)	0 (0)	3.47 (ปานกลาง)
รวม						3.14 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 11 พบว่าปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของหน่วยงานราชการ จังหวัดแพร่ ในด้านทั่วไป มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 3.14

โดยมีปัญหาลำดับแรกคือ ปัญหาเรื่องการขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.70) รองลงมา คือ ปัญหาความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ด้านคอมพิวเตอร์เบื้องต้น อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51) และมีปัญหาเรื่อง จำนวนที่เพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์ในการใช้งานในระบบ GFMIS อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50)

ด้านทั่วไป	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. จำนวนที่เพียงพอของเครื่อง Terminal ที่ใช้บันทึกข้อมูลนำเข้า (Load ข้อมูล)	6 (8.1)	25 (33.8)	29 (39.2)	14 (18.9)	0 (0)	3.31 (ปานกลาง)
2. ระยะเวลาในการ Load ข้อมูล การบันทึกบัญชี นาน	9 (12.2)	18 (24.3)	28 (37.8)	17 (23.0)	2 (2.7)	3.20 (ปานกลาง)
3. วิธีการและขั้นตอนการแก้ไข ข้อมูลการบันทึกบัญชีนำเข้าที่ ผิดพลาด	5 (6.8)	28 (37.8)	33 (44.6)	6 (8.1)	2 (2.7)	3.38 (ปานกลาง)
4. ความสะดวกด้านระยะทางใน การเดินทางไป บันทึกข้อมูลนำเข้า (Load ข้อมูล)	3 (4.1)	20 (27.1)	36 (48.6)	13 (17.6)	2 (2.7)	3.12 (ปานกลาง)
5. รายละเอียดของแบบฟอร์ม เอกสารนำเข้าข้อมูลมากเกินไป	3 (4.1)	22 (29.7)	37 (50.0)	9 (12.2)	3 (4.1)	3.18 (ปานกลาง)
6. รหัสต่างๆ ของแบบฟอร์ม เอกสารนำเข้าข้อมูลมากเกินไป	5 (6.8)	30 (40.5)	28 (37.8)	7 (9.7)	4 (5.4)	3.34 (ปานกลาง)
7. ขั้นตอนกระบวนการนำเข้า ข้อมูล บันทึกบัญชีมีความซับซ้อน	8 (10.8)	26 (35.1)	29 (39.2)	7 (9.5)	4 (5.4)	3.36 (ปานกลาง)
8. การนำเข้าข้อมูลการบันทึก บัญชีต้องรอเอกสารจากฝ่ายอื่น	4 (5.4)	19 (25.7)	42 (56.8)	8 (10.8)	1 (1.4)	3.23 (ปานกลาง)
9. การเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์ม นำเข้าข้อมูลบ่อยครั้งทำสับสน	11 (14.9)	25 (33.8)	24 (32.4)	13 (17.6)	1 (1.4)	3.43 (มาก)
10.วิธีการจัดเก็บเอกสารนำเข้า การบันทึกบัญชีไม่มีความชัดเจน	10 (13.5)	18 (24.3)	32 (43.2)	9 (12.2)	5 (6.8)	3.26 (ปานกลาง)
รวม						3.28 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 12 พบว่าปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ จังหวัดแพร่ ในด้านข้อมูลนำเข้า INPUT มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับน้อย เท่ากับ 3.28

โดยมีปัญหาลำดับแรกคือ ปัญหาเรื่องการเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มของการนำเข้าข้อมูลบ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสน อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.43) รองลงมา คือ ปัญหาเรื่อง วิธีการและขั้นตอนแก้ไขข้อมูลการบันทึกบัญชีที่นำเข้าผิดพลาด อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.38) และมีปัญหาเรื่อง ขั้นตอนกระบวนการนำเข้าข้อมูลมีความซับซ้อนอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.36)

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละและค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ ด้านการประมวลผลข้อมูล

ด้านการประมวลผล	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. เวลาในการประมวลผลข้อมูล ด้านระบบบัญชี	2 (2.7)	27 (36.5)	34 (45.9)	9 (12.2)	2 (2.7)	3.24 (ปานกลาง)
2. ระบบการประมวลด้านระบบ บัญชี ข้อมูลมีความซับซ้อน	8 (10.8)	14 (18.9)	40 (54.1)	10 (13.5)	2 (2.7)	3.22 (ปานกลาง)
3. ความผิดพลาดของระบบ GFMS ในการประมวลผล	5 (6.8)	13 (17.6)	34 (45.9)	22 (29.7)	0 (0)	3.01 (ปานกลาง)
4. การเปลี่ยนแปลงข้อมูลใน กรณีที่เกิดจังหวัดบันทึกอนุมัติ รายการแล้วทำได้ยาก	1 (1.4)	20 (27.0)	36 (48.6)	14 (18.9)	3 (4.1)	3.03 (ปานกลาง)
5. ความสามารถตรวจสอบได้ ของระบบการประมวลผลข้อมูล	3 (4.1)	22 (29.7)	37 (50.0)	10 (13.5)	2 (2.7)	3.19 (ปานกลาง)
6. การแก้ไขข้อมูลรายการบัญชี ในกรณีที่จังหวัดบัญชีได้ทำการ ประมวลผลประจำปีแล้วทำได้ยาก	9 (12.2)	27 (36.5)	25 (33.8)	11 (14.9)	2 (2.7)	3.41 (ปานกลาง)
7. ความสามารถในการสอบ ทานข้อผิดพลาดของโปรแกรม	7 (9.5)	29 (39.2)	26 (35.1)	9 (12.2)	3 (4.1)	3.38 (ปานกลาง)

ด้านการประมวลผล (ต่อ)	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
8. ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล ไม่สอดคล้องกับลักษณะการ ทำงานของหน่วยงานราชการ	8 (10.8)	25 (33.8)	28 (37.8)	13 (17.6)	0 (0)	3.38 (ปานกลาง)
รวม						2.81 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 13 พบว่าปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ จังหวัดแพร่ ในด้านข้อมูลการประมวลผลข้อมูล PROCESS มีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เท่ากับ 2.81

โดยมีปัญหาคำอันดับแรกคือ การแก้ไขข้อมูลรายการบัญชี ในกรณีที่ยังมีบัญชีทำการประมวลผลประจำปีแล้วทำได้ยาก อยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.41) รองลงมาเป็นปัญหาความสามารถในการสอบทานความผิดพลาดของโปรแกรมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.38) และ ปัญหาเรื่องขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลไม่สอดคล้องกับลักษณะการทำงานหน่วยงานราชการอยู่ระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.38) เช่นกัน

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละและค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ ด้านผลลัพธ์

ด้านทั่วไป	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. วัสดุสำนักงาน (เช่นกระดาษ, หมึกพิมพ์คอมพิวเตอร์) ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ ที่ได้จากระบบ GFMS	15 (20.3)	23 (31.1)	24 (32.4)	11 (14.9)	1 (1.4)	3.54 (มาก)
2. รูปแบบรายงานที่ได้จากระบบ GFMS มีรายละเอียดที่ตรวจสอบความถูกต้องได้ยาก	11 (14.9)	20 (27.0)	26 (35.1)	14 (18.9)	3 (4.1)	3.30 (ปานกลาง)

ด้านทั่วไป (ต่อ)	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
3. รายงานบางอย่าง ระบบ GFMIS ไม่มีเหมือนระบบมือ ทำให้ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลขแต่ละรายการได้ยาก	12 (16.2)	16 (21.6)	32 (43.2)	14 (18.9)	0 (0)	3.35 (ปานกลาง)
4. การเรียกรายงานที่สำคัญต้องเรียกจากเครื่อง Terminal เท่านั้น ทำให้ไม่สะดวก	12 (16.2)	20 (27.0)	31 (41.9)	9 (12.2)	2 (2.7)	3.42 (มาก)
5. รายงานที่ได้รับจากระบบ GFMIS บางส่วน เจ้าหน้าที่บัญชีไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้	9 (12.2)	11 (14.9)	30 (40.5)	20 (27.0)	4 (5.4)	3.01 (ปานกลาง)
6. รูปแบบของรายงานที่ได้รับจากระบบ GFMIS มีรหัสตัวเลขต่าง ๆ ที่ไม่สามารถเข้าใจได้ง่าย	10 (13.5)	16 (21.6)	29 (39.2)	18 (24.3)	1 (1.4)	3.22 (ปานกลาง)
7. การควบคุมความปลอดภัยของรายงานไม่สามารถทำได้ เนื่องจากรหัสผ่านไม่เป็นความลับ	1 (1.4)	17 (23.0)	39 (52.7)	12 (16.2)	5 (6.8)	2.96 (ปานกลาง)
รวม						3.25 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 14 พบว่าปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของหน่วยงานราชการ จังหวัดแพร่ ในด้านผลลัพธ์ มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.25

โดยมีปัญหาลำดับแรกคือ วัสดุสำนักงานต้องใช้เพิ่มขึ้นในการทำรายงานผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.54) รองลงมาคือปัญหา เรื่อง การเรียกรายงานต้องเรียกจากเครื่อง Terminal ทำให้ไม่สะดวก อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.42)

ตารางที่ 15 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการใน
จังหวัดแพร่ ด้านทั่วไป จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านทั่วไป	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	ปวช. หรือ ม.6	ปวส. หรือ อนุปริญญา	ปริญญา ตรี	ปริญญา โท	อื่นๆ	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. จำนวนที่เพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์ในการใช้งานในระบบ GFMS	3.00 (ปานกลาง)	2.88 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.50 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	3.50 (มาก)
2. เครือข่ายมักมีการล้มเหลวในช่วงเวลาชั่วโมงการทำงาน 8.00 น - 17.00 น	2.50 (น้อย)	3.13 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	3.00 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.41 (มาก)
3. ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ด้านคอมพิวเตอร์เบื้องต้น	3.50 (มาก)	3.63 (มาก)	3.50 (มาก)	3.50 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	3.51 (มาก)
4. การขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์	4.50 (มากที่สุด)	4.00 (มาก)	3.68 (มาก)	3.00 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.70 (มาก)
5. จำนวนครั้งการอบรมให้ความรู้ของ (กรมบัญชีกลาง/คลังจังหวัด)	3.00 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	3.17 (ปานกลาง)	4.00 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	3.24 (ปานกลาง)
6. จำนวนครั้งการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานหน่วยงานที่รับผิดชอบ โปรแกรม GFMS	2.50 (น้อย)	3.38 (ปานกลาง)	3.25 (ปานกลาง)	4.00 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	3.28 (ปานกลาง)
7. จำนวนครั้งการอบรมให้ความรู้ของหน่วยงานต้นสังกัด	3.00 (ปานกลาง)	3.25 (ปานกลาง)	2.87 (ปานกลาง)	4.00 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	2.97 (ปานกลาง)
8. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (บุคลากร) ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ	3.50 (มาก)	3.50 (มาก)	3.18 (ปานกลาง)	4.00 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	3.27 (ปานกลาง)

ด้านทั่วไป (ต่อ)	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	ปวช. หรือ ม.6	ปวส. หรือ อนุปริญญา	ปริญญา ตรี	ปริญญา โท	อื่นๆ	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
9. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (เวลา) ของฝ่ายบริหารของ หน่วยงานราชการ	4.00 (มาก)	3.75 (มาก)	3.20 (ปานกลาง)	4.50 (มากที่สุด)	0 (น้อยที่สุด)	3.35 (ปานกลาง)
10. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (สถานที่) ของฝ่ายบริหารของ หน่วยงานราชการ	3.50 (มาก)	3.75 (มาก)	3.40 (ปานกลาง)	4.00 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	3.47 (มาก)
11. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (งบประมาณ) ของฝ่ายบริหาร ของหน่วยงานราชการ	3.50 (มาก)	3.63 (มาก)	3.30 (ปานกลาง)	5.00 (มากที่สุด)	0 (น้อยที่สุด)	3.43 (มาก)
12. คู่มือการปฏิบัติงานที่มีใช้อยู่ ในปัจจุบันมีรายละเอียดการ ปฏิบัติงานที่ครบถ้วน ถูกต้อง	2.50 (น้อย)	3.38 (ปานกลาง)	3.28 (ปานกลาง)	4.00 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	3.31 (ปานกลาง)
13. การติดต่อได้กับผู้ช่วยเหลือ ระบบ help desk ของ สำนักงาน GFMS ในกรณีที่มี ปัญหาในการปฏิบัติงานด้าน การจัดทำบัญชีด้วยระบบ GFMS	3.00 (ปานกลาง)	3.75 (มาก)	3.45 (มาก)	3.50 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	3.47 (มาก)
รวม	3.23 (ปานกลาง)	3.25 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	3.84 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	3.37 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 15 พบว่า ระดับการศึกษาระดับ ปวช. หรือ ม.6 ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.23 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านบัญชีที่มีความชำนาญในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.50)

ระดับการศึกษาระดับ ปวส. หรือ อนุปริญญา ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.25 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่

ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านบัญชีที่มีความชำนาญในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ อยู่ในในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.33 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านบัญชีที่มีความชำนาญในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ อยู่ในในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.68)

ระดับการศึกษาระดับ ปริญญาโท ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.84 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการ การสนับสนุนด้านทรัพยากร (งบประมาณ) ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 5.00)

ตารางที่ 16 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ ด้านการนำข้อมูล (Input) จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการนำข้อมูล	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	ปวช. หรือ ม.6	ปวส. หรือ อนุปริญญา	ปริญญา ตรี	ปริญญาโท	อื่นๆ	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. จำนวนที่เพียงพอของเครื่อง Terminal ที่ใช้บันทึกข้อมูลนำเข้า (Load ข้อมูล)	2.50 (น้อย)	3.75 (มาก)	3.20 (ปานกลาง)	4.50 (มากที่สุด)	0 (น้อยที่สุด)	3.31 (ปานกลาง)
2. ระยะเวลาในการ Load ข้อมูลการบันทึกบัญชี	2.00 (น้อย)	3.50 (มาก)	3.23 (ปานกลาง)	2.75 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.20 (ปานกลาง)
3. วิธีการและขั้นตอนการแก้ไขข้อมูลการบันทึกบัญชีนำเข้าที่ผิดพลาด	2.00 (น้อย)	3.63 (มาก)	3.43 (มาก)	2.75 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.38 (ปานกลาง)
4. ความสะดวกด้านระยะทางในการเดินทางไป บันทึกข้อมูลนำเข้า (Load ข้อมูล)	2.00 (น้อย)	3.00 (ปานกลาง)	3.18 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.12 (ปานกลาง)

ด้านการนำเข้าสู่ข้อมูล (ต่อ)	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	ปวช. หรือ ม.6	ปวส. หรือ อนุปริญญา	ปริญญา ตรี	ปริญญาโท	อื่นๆ	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
5.รายละเอียดของแบบฟอร์มเอกสารการนำเข้าสู่ข้อมูลมีมากเกินไป	2.50 (น้อย)	3.38 (ปานกลาง)	3.22 (ปานกลาง)	2.50 (น้อย)	0 (น้อยที่สุด)	3.18 (ปานกลาง)
6.รหัสต่างๆ ของแบบฟอร์มเอกสารการนำเข้าสู่ข้อมูลมีมากเกินไป	2.50 (น้อย)	3.50 (มาก)	3.43 (มาก)	2.00 (น้อย)	0 (น้อยที่สุด)	3.34 (ปานกลาง)
7.ขั้นตอนกระบวนการนำเข้าสู่ข้อมูล การบันทึกบัญชี มีความซับซ้อน	2.50 (น้อย)	3.38 (ปานกลาง)	3.48 (มาก)	2.00 (น้อย)	0 (น้อยที่สุด)	3.36 (ปานกลาง)
8.การนำเข้าสู่ข้อมูลการบันทึกบัญชี ต้องรอเอกสารจากฝ่ายการเงินและฝ่ายพัสดุในองค์กร	2.00 (น้อย)	3.38 (ปานกลาง)	3.27 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.23 (ปานกลาง)
9.การเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มนำเข้าสู่ข้อมูลบ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสน	2.50 (น้อย)	3.38 (ปานกลาง)	3.47 (มาก)	3.50 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	3.43 (มาก)
10.วิธีการจัดเก็บเอกสารนำเข้าการบันทึกบัญชี และเอกสารประกอบรายการมีความไม่ชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ	2.50 (น้อย)	3.25 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	2.50 (น้อย)	0 (น้อยที่สุด)	3.26 (ปานกลาง)
รวม	2.30 (น้อย)	3.41 (ปานกลาง)	3.32 (ปานกลาง)	2.85 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.28 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 16 พบว่า ระดับการศึกษาระดับปวช. หรือ ม. 6 ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าสู่ข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย มีค่าเท่ากับ 2.30 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญห จำนวนเครื่อง Terminal ที่ใช้บันทึกข้อมูลนำเข้าไม่เพียงพอในการ

ใช้งาน ปัญหารายละเอียดของแบบฟอร์มเอกสารการนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไปทำให้เกิดความซับซ้อน ปัญหารหัสต่างๆ ของแบบฟอร์มเอกสารการนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไป ปัญหาขั้นตอนกระบวนการนำเข้าข้อมูล การบันทึกบัญชี มีความซับซ้อน ปัญหาการเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มนำเข้าข้อมูลบ่อยครั้งทำให้เกิดและปัญหาวิธีการจัดเก็บเอกสารนำเข้าการบันทึกบัญชี และเอกสารประกอบรายการมีความไม่ชัดเจนในแนวทางปฏิบัติ อยู่ในระดับ น้อย (ค่าเฉลี่ย 2.50)

ระดับการศึกษาระดับ ปวส. หรือ อนุปริญญา ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.41 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหจำนวนเครื่อง Terminal ที่ใช้บันทึกข้อมูลนำเข้าไม่เพียงพอในการใช้งาน ปัญหารายละเอียดของแบบฟอร์มเอกสารการนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไปทำให้เกิดความซับซ้อน อยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย 3.75)

ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.32 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ ปัญหาขั้นตอนกระบวนการนำเข้าข้อมูล การบันทึกบัญชี มีความซับซ้อนมากจนเกินไป อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.48)

ระดับการศึกษาระดับปริญญาโท ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2.85 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ ปัญหาจำนวนเครื่อง Terminal ที่ใช้บันทึกข้อมูลนำเข้าไม่เพียงพอในการใช้งาน ปัญหารายละเอียดของแบบฟอร์มเอกสารการนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไปทำให้เกิดความซับซ้อนอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.50)

ตารางที่ 17 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ
ในจังหวัดแพร่ ด้านการประมวลผลข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านการประมวลผลข้อมูล	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปล ผล)
	ปวช. หรือ ม.6	ปวส. หรือ อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	อื่นๆ	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. เวลาในการประมวลผลข้อมูล ด้านระบบบัญชี	2.50 (น้อย)	3.50 (มาก)	3.28 (ปานกลาง)	2.50 (น้อย)	0 (น้อยที่สุด)	3.24 (ปานกลาง)
2. ระบบการประมวลด้านระบบ บัญชี ข้อมูลมีความซับซ้อน	2.50 (น้อย)	3.25 (ปานกลาง)	3.28 (ปานกลาง)	2.50 (น้อย)	0 (น้อยที่สุด)	3.22 (ปานกลาง)
3. ความผิดพลาดของระบบ GFMS ในการประมวลผล ข้อมูล	3.00 (ปานกลาง)	3.25 (ปานกลาง)	3.05 (ปานกลาง)	2.00 (น้อย)	0 (น้อยที่สุด)	3.01 (ปานกลาง)
4. การเปลี่ยนแปลงข้อมูลใน กรณีที่คลังจังหวัดบันทึกอนุมัติ รายการแล้วทำได้ยาก	2.00 (น้อย)	3.00 (ปานกลาง)	3.05 (ปานกลาง)	3.25 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.03 (ปานกลาง)
5. ความสามารถตรวจสอบได้ ของระบบการประมวลผลข้อมูล	2.00 (น้อย)	3.25 (ปานกลาง)	3.22 (ปานกลาง)	3.25 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.19 (ปานกลาง)
6. การแก้ไขข้อมูลรายการบัญชี ในกรณีที่งวดบัญชีนั้นได้ทำการ ประมวลผลประจำปีแล้วทำได้ยาก	2.50 (น้อย)	3.75 (ปานกลาง)	3.42 (มาก)	3.00 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.41 (ปานกลาง)
7. ความสามารถในการสอบทาน ข้อผิดพลาดของโปรแกรม	2.50 (น้อย)	3.63 (มาก)	3.38 (ปานกลาง)	3.25 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.38 (ปานกลาง)
8. ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล ไม่สอดคล้องกับลักษณะการ ทำงานของหน่วยงานราชการ	3.00 (ปานกลาง)	3.36 (ปานกลาง)	3.42 (มาก)	2.50 (น้อย)	0 (น้อยที่สุด)	3.38 (ปานกลาง)
รวม	2.50 (น้อย)	3.37 (ปานกลาง)	3.26 (ปานกลาง)	2.78 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.23 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 17 พบว่า ระดับการศึกษาระดับ ระดับการศึกษาระดับ ปวช. หรือ ม. 6 ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการประมวลผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย มีค่าเท่ากับ 2.50 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาเกิดจากความผิดพลาดของระบบ GFMS ในการประมวลผลข้อมูลและปัญหาขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลไม่สอดคล้องกับลักษณะการทำงานของหน่วยงานราชการอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00

ระดับการศึกษาระดับ ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการประมวลผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.37 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีในกรณีทิ้งวดบัญชีนั้นได้ทำการประมวลผลประจำปีแล้วทำได้ยากอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.00

ระดับการศึกษาระดับ ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการประมวลผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.26 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีในกรณีทิ้งวดบัญชีนั้นได้ทำการประมวลผลประจำปีแล้วทำได้ยากและปัญหาขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลไม่สอดคล้องกับลักษณะการทำงานของหน่วยงานราชการอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42

ระดับการศึกษาระดับ ระดับการศึกษาระดับปริญญาโท ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการประมวลผล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2.78 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในกรณีที่คลังจังหวัดบันทึกอนุมัติรายการแล้วทำได้ยากปัญหาความสามารถตรวจสอบได้ของระบบการประมวลผลข้อมูลและปัญหาความสามารถในการสอบทานข้อผิดพลาดของโปรแกรมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.25

ตารางที่ 18 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ
ในจังหวัดแพร่ ด้านผลลัพธ์ข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านผลลัพธ์	ระดับความสำคัญ					ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
	ปวช. หรือ ม.6	ปวส. หรือ อนุปริญญา	ปริญญา ตรี	ปริญญา โท	อื่นๆ	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1. วัสดุสำนักงาน ต้องใช้เพิ่มขึ้นใน การจัดทำรายงานผลลัพธ์ ที่ได้จาก ระบบ GFMS	2.00 (น้อย)	3.88 (มาก)	3.55 (มาก)	3.50 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	3.54 (มาก)
2.รูปแบบรายงานที่ได้จากระบบ GFMS มีรายละเอียดที่ตรวจสอบ ความถูกต้องได้ยาก	2.00 (น้อย)	3.75 (มาก)	3.27 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	3.30 (ปานกลาง)
3. รายงานบางอย่าง ระบบ GFMS ไม่มีเหมือนระบบมือ ทำให้ ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลข แต่ละรายการได้ยาก	3.00 (ปาน กลาง)	4.00 (มาก)	3.27 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	3.35 (ปานกลาง)
4. การเรียกรายงานที่สำคัญต้อง เรียกจากเครื่อง Terminal เท่านั้น ทำให้ไม่สะดวก	2.50 (น้อย)	3.25 (ปานกลาง)	3.43 (มาก)	4.00 (มาก)	0 (น้อยที่สุด)	3.42 (มาก)
5.รายงานที่ได้รับจากระบบ GFMS บางส่วน เจ้าหน้าที่บัญชี ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้	2.50 (น้อย)	3.38 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	2.75 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.01 (ปานกลาง)
6.รูปแบบของรายงานที่ได้รับจาก ระบบ GFMS มีรหัสตัวเลขต่าง ๆ ที่ไม่สามารถเข้าใจได้ง่าย	2.50 (น้อย)	3.75 (มาก)	3.20 (ปานกลาง)	2.75 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.22 (ปานกลาง)
7.การควบคุมความปลอดภัยของ รายงานไม่สามารถทำได้ เนื่องจาก รหัสผ่านไม่เป็นความลับ	3.00 (ปานกลาง)	2.88 (ปานกลาง)	2.98 (ปานกลาง)	2.75 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	2.96 (ปานกลาง)
รวม	2.50 (น้อย)	3.55 (มาก)	3.24 (ปานกลาง)	3.25 (ปานกลาง)	0 (น้อยที่สุด)	3.25 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 18 พบว่า ระดับการศึกษาระดับ ปวช. หรือ ม. 6 ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านผลลัพธ์ข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย มีค่าเท่ากับ 2.50 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการรายงานบางอย่าง ระบบ GFMIS ไม่มีเหมือนระบบมือ ทำให้ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลขแต่ละรายการได้ยากและปัญหาการควบคุมความปลอดภัยของรายงานไม่สามารถทำได้ เนื่องจากรหัสผ่านไม่เป็นความลับอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00)

ระดับการศึกษาระดับ ปวส. หรือ อนุปริญญา ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านผลลัพธ์ข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.55 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการรายงานบางอย่าง ระบบ GFMIS ไม่มีเหมือนระบบมือ ทำให้ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลขแต่ละรายการได้ยากอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

ระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านผลลัพธ์ข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.24 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาวัสดุสำนักงาน ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ ที่ได้จากระบบ GFMIS อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.55)

ระดับการศึกษาระดับปริญญาโท ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านผลลัพธ์ข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.25 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการเรียกรายงานที่สำคัญต้องเรียกจากเครื่อง Terminal เท่านั้นทำให้ไม่สะดวกอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

ราชการในจังหวัดแพร่ ปัญหาด้านทั่วไป จำแนกตามสาขาการศึกษา

ด้านทั่วไป	สาขาวิชาการศึกษา				
	การบัญชี	บริหารธุรกิจ	การจัดการ	อื่นๆ	ค่าเฉลี่ย
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	รวม (แปลผล)
1. จำนวนที่เพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์ในการใช้งานในระบบ GFMIS	3.46 (มาก)	3.30 (ปานกลาง)	3.64 (มาก)	3.60 (มาก)	3.50 (มาก)
2. เครือข่ายมักมีการล้มเหลวในช่วงเวลาชั่วโมงการทำงาน 8.00 น -17.00 น	3.27 (ปานกลาง)	4.10 (มาก)	3.23 (ปานกลาง)	3.80 (มาก)	3.60 (มาก)
3. ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ด้านความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	3.57 (มาก)	3.20 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	3.80 (มาก)	3.51 (มาก)
4. การขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์	3.62 (มาก)	4.20 (มาก)	3.45 (มาก)	4.40 (มากที่สุด)	3.91 (มาก)
5. จำนวนครั้งการอบรมให้ความรู้ (กรมบัญชีกลาง/คลังจังหวัด)	3.32 (ปานกลาง)	2.90 (ปานกลาง)	3.18 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.25 (ปานกลาง)
6. จำนวนครั้งการอบรมให้ความรู้ (สำนักงานโครงการ GFMIS)	3.30 (ปานกลาง)	3.20 (ปานกลาง)	3.27 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.29 (ปานกลาง)
7. จำนวนครั้งการอบรมให้ความรู้ (หน่วยงานต้นสังกัด)	2.89 (ปานกลาง)	2.80 (ปานกลาง)	3.05 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.08 (ปานกลาง)
8. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (บุคลากร) ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ	3.16 (ปานกลาง)	3.70 (มาก)	3.05 (ปานกลาง)	4.20 (มาก)	3.52 (มาก)
9. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (เวลา) ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ	3.32 (ปานกลาง)	3.70 (มาก)	3.05 (ปานกลาง)	4.20 (มาก)	3.56 (มาก)

ด้านทั่วไป (ต่อ)	สาขาวิชาการศึกษา
------------------	------------------

	การบัญชี	บริหารธุรกิจ	การจัดการ	อื่นๆ	ค่าเฉลี่ย
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	รวม (แปลผล)
10.การสนับสนุนด้านทรัพยากร (สถานที่)ของฝ่ายบริหารของ หน่วยงานราชการ	3.38 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.55 (มาก)	3.60 (มาก)	3.53 (มาก)
11. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (งบประมาณ)ของฝ่ายบริหารของ หน่วยงานราชการ	3.30 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.50 (มาก)	3.80 (มาก)	3.55 (มาก)
12.คู่มือการปฏิบัติงานที่มีใช้อยู่ใน ปัจจุบันมีรายละเอียดการ ปฏิบัติงานที่ครบถ้วน ถูกต้อง	3.32 (ปานกลาง)	2.90 (ปานกลาง)	3.55 (มาก)	3.20 (ปานกลาง)	3.01 (ปานกลาง)
13. การติดต่อได้กับผู้ช่วยเหลือ ระบบ help desk ของ สำนักงาน GFMIS ในกรณีที่มีปัญหาในการ ปฏิบัติงานด้านการจัดทำบัญชีด้วย ระบบ GFMIS	3.41 (มาก)	3.10 (ปานกลาง)	3.64 (มาก)	4.00 (มาก)	3.53 (มาก)
รวม	3.33 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.35 (ปานกลาง)	3.78 (มาก)	3.46 (มาก)

จากตารางที่ 19 พบว่า สาขาการศึกษาการบัญชี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.13 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหารหัสต่างๆ ของแบบฟอร์มนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไป และปัญหาการเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มบ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.49)

สาขาการบริหารธุรกิจ ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าข้อมูลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.45 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหา การนำเข้าข้อมูลการบันทึกบัญชี ต้องรอเอกสารจากฝ่ายอื่นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

สาขาการศึกษา การจัดการประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.07 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาจำนวนที่เพียงพอของเครื่อง Terminal ที่ใช้ในการนำเข้าข้อมูลอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.41)

สาขาการศึกษาอื่นๆ ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.46 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหารหัสต่างๆ ของแบบฟอร์มนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไปอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80)

ตารางที่ 20 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงาน
ราชการในจังหวัดแพร่ ด้านการนำเข้าข้อมูล (Input) จำแนกตามสาขาการศึกษา

ด้านการนำเข้าข้อมูล	สาขาวิชาการศึกษา				
	การบัญชี	บริหารธุรกิจ	การจัดการ	อื่นๆ	ค่าเฉลี่ยรวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	(แปลผล)
1. จำนวนที่เพียงพอของเครื่อง Terminal ที่ใช้ในการนำเข้าข้อมูล	3.16 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.41 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.39 (ปานกลาง)
2. ระยะเวลาในการนำเข้าข้อมูล (Load)	3.16 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.14 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.27 (ปานกลาง)
3. วิธีการและขั้นตอนการแก้ไขข้อมูลการบันทึกบัญชี ที่บันทึกผิดพลาด	3.43 (มากที่สุด)	3.50 (มากที่สุด)	3.23 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.39 (ปานกลาง)
4. ความสะดวกด้านสถานที่ ในการนำเข้าข้อมูล	3.16 (ปานกลาง)	3.20 (ปานกลาง)	3.05 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.10 (ปานกลาง)
5. ความสะดวกด้านระยะทาง ในการเดินทางไปนำเข้าข้อมูล	3.35 (ปานกลาง)	3.20 (ปานกลาง)	2.86 (ปานกลาง)	3.20 (ปานกลาง)	3.15 (ปานกลาง)
6. รายละเอียดของแบบฟอร์มเอกสารการนำเข้าข้อมูล มีมากเกินไป	3.43 (มาก)	3.40 (ปานกลาง)	3.09 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.38 (ปานกลาง)
7. รหัสต่างๆของแบบฟอร์มเอกสาร การนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไป	3.49 (มาก)	3.40 (ปานกลาง)	3.09 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.39 (ปานกลาง)
8. ขั้นตอนกระบวนการนำเข้าข้อมูล มีความซับซ้อน	3.19 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.18 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.29 (ปานกลาง)
9. การนำเข้าข้อมูลการบันทึกบัญชี ต้องรอเอกสารจากฝ่ายอื่น	3.41 (มาก)	4.00 (มาก)	3.14 (ปานกลาง)	3.80 (มาก)	3.58 (มาก)

ด้านการนำเข้าสู่ข้อมูล (ต่อ)	สาขาวิชาการศึกษา				
	การบัญชี	บริหารธุรกิจ	การจัดการ	อื่นๆ	ค่าเฉลี่ยรวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	(แปลผล)
10. การเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์ม บ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสน	3.41 (มาก)	3.70 (มาก)	2.73 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.36 (ปานกลาง)
11. รูปแบบที่เหมาะสมของ หน้าจอ คอมพิวเตอร์	3.41 (มาก)	3.20 (ปานกลาง)	2.91 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.28 (ปานกลาง)
12. วิธีการจัดเก็บเอกสารนำเข้า ไม่มีแนวทางในการปฏิบัติที่ ชัดเจน	3.19 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.09 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.32 (ปานกลาง)
รวม	3.13 (ปานกลาง)	3.45 (มาก)	3.07 (ปานกลาง)	3.46 (มาก)	3.32 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 20 พบว่า สาขาการบัญชี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าสู่ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.13 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหารหัสต่างๆ ของแบบฟอร์มนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไป และปัญหาการเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มบ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.49)

สาขาการศึกษา บริหารธุรกิจ ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าสู่ข้อมูลค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เท่ากับ 3.45 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการนำเข้าข้อมูลการบันทึกบัญชี ต้องรอเอกสารจากฝ่ายอื่นอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

สาขาการศึกษา การจัดการประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าสู่ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.07 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาจำนวนที่เพียงพอของเครื่อง Terminal ที่ใช้ในการนำเข้าข้อมูลอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.41)

สาขาการศึกษาอื่นๆ ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าสู่ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.46 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหารหัสต่างๆ ของแบบฟอร์มนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไปอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80)

ตารางที่ 21 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ
ในจังหวัดแพร่ ด้านการนำเข้าข้อมูล (Input) จำแนกตามสาขาการศึกษา

ด้านการประมวลผลข้อมูล	สาขาวิชาการศึกษา				
	การบัญชี	บริหารธุรกิจ	การจัดการ	อื่นๆ	ค่าเฉลี่ยรวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	(แปลผล)
1. เวลาในการประมวลผลข้อมูล ด้านระบบบัญชี	3.41 (มาก)	3.20 (ปานกลาง)	2.91 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.28 (ปานกลาง)
2. ระบบการประมวลผลด้านบัญชี มีความซับซ้อน	3.19 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.09 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.32 (ปานกลาง)
3. ความผิดพลาดของระบบGFMS ประมวลผลข้อมูล	3.08 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	2.82 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.07 (ปานกลาง)
4. การเปลี่ยนแปลงข้อมูลในกรณี ที่คลังจังหวัดอนุมัติรายการแล้วทำ ได้ยาก	3.05 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	2.82 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.06 (ปานกลาง)
5. ความสามารถตรวจสอบได้ของ ระบบของการประมวลผลข้อมูล	3.27 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	2.95 (ปานกลาง)	3.20 (ปานกลาง)	3.20 (ปานกลาง)
6. การแก้ไขข้อมูลรายการบัญชี ที่มีการประมวลผลปิดงวดบัญชีแล้ว ได้ยาก	3.46 (มาก)	4.00 (มาก)	3.05 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.47 (มาก)
7. ความสามารถในการสอบทาน ข้อผิดพลาดของโปรแกรม	3.32 (ปานกลาง)	3.80 (มาก)	3.23 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.48 (มาก)
8. ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลไม่ สอดคล้องกับระบบการปฏิบัติงาน	3.35 (ปานกลาง)	3.90 (มาก)	3.09 (ปานกลาง)	3.80 (มาก)	3.53 (มาก)
รวม	3.26 (ปานกลาง)	3.04 (ปานกลาง)	2.99 (ปานกลาง)	3.45 (มาก)	3.30 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 21 พบว่า สาขาการบัญชี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการประมวลผลข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.26 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีที่มีการประมวลผลผิดพลาดบัญชีแล้วทำได้ยากอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.46)

สาขาบริหารธุรกิจ ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการประมวลผลข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.04 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีที่มีการประมวลผลผิดพลาดบัญชีแล้วทำได้ยากอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

สาขาการจัดการ ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการประมวลผลข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2.99 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาความสามารถในการสอบทานข้อผิดพลาดของโปรแกรมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.32)

สาขาการศึกษาอื่น ๆ ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการประมวลผลข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.45 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลไม่สอดคล้องกับระบบการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80)

ราชการในจังหวัดแพร่ ด้านผลลัพธ์ข้อมูล (Output) จำแนกตามสาขาการศึกษา

ด้านผลลัพธ์ข้อมูล	สาขาวิชาการศึกษา				
	การบัญชี	บริหารธุรกิจ	การจัดการ	อื่นๆ	ค่าเฉลี่ยรวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	(แปลผล)
1. วัสดุสำนักงาน ที่ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์	3.54 (มาก)	4.00 (มาก)	3.32 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.61 (มาก)
2. รูปแบบรายงาน มีรายละเอียดที่ตรวจสอบได้ยาก	3.16 (ปานกลาง)	3.80 (มาก)	3.27 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)
3. รายงานบางอย่าง ระบบไม่เหมือนการจัดทำด้วยระบบมือทำให้ตรวจสอบยาก	3.27 (ปานกลาง)	3.80 (มาก)	3.18 (ปานกลาง)	3.80 (มาก)	3.51 (มาก)
4. การเรียกรายงานที่สำคัญ ต้องเรียกจากเครื่อง Terminal ทำให้ไม่สะดวก	3.19 (ปานกลาง)	4.00 (มาก)	3.45 (มาก)	3.80 (มาก)	3.61 (มาก)
5. รายงานที่ได้รับจากระบบ บางส่วนไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้	2.95 (ปานกลาง)	3.70 (มาก)	2.64 (ปานกลาง)	3.80 (มาก)	3.27 (ปานกลาง)
6. รูปแบบของรายงานที่ได้รับจากระบบ มีรหัสตัวเลขต่างๆ ที่ไม่สามารถเข้าใจได้ง่าย	3.22 (ปานกลาง)	3.90 (มาก)	2.82 (ปานกลาง)	3.60 (มาก)	3.38 (ปานกลาง)
7. การควบคุมความปลอดภัย ของรายงานไม่สามารถทำได้เนื่องจากรหัสผ่านไม่เป็นความลับ	2.92 (ปานกลาง)	3.80 (มาก)	2.55 (น้อย)	3.40 (ปานกลาง)	3.16 (ปานกลาง)
รวม	3.17 (ปานกลาง)	3.85 (มาก)	3.03 (ปานกลาง)	3.62 (มาก)	3.42 (มาก)

จากตารางที่ 22 พบว่า สาขาการบัญชีประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านผลลัพธ์ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.17 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ ปัญหาวัสดุสำนักงาน ที่ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.54)

สาขาบริหารธุรกิจ ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านผลลัพธ์ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.85 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาวัสดุสำนักงานที่ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์และปัญหาการเรียกรายงานที่สำคัญ ต้องเรียกจากเครื่อง Terminal ทำให้ไม่สะดวกอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

สาขาการจัดการ ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านผลลัพธ์ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.03 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหา การเรียกรายงานที่สำคัญ ต้องเรียกจากเครื่อง Terminal ทำให้ไม่สะดวก อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.45)

สาขาการศึกษาอื่นๆ ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านผลลัพธ์ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.62 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหารายงานบางอย่างระบบไม่มีเหมือนการจัดทำบัญชีด้วยระบบมือทำให้ตรวจสอบความถูกต้องได้ยาก ปัญหาการเรียกรายงานที่สำคัญ ต้องเรียกจากเครื่อง Terminal ทำให้ไม่สะดวกและปัญหารายงานที่ได้รับจากระบบ บางส่วนไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80)

ตารางที่ 23 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ ในจังหวัดแพร่ ด้านทั่วไป จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน

ด้านทั่วไป	ระยะเวลาการทำงาน					ค่าเฉลี่ยรวม
	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20ปี	มากกว่า 20 ปี	
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	(แปลผล)
1. จำนวนที่เพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์ในการใช้งานในระบบ GFMS	3.46 (มาก)	3.56 (มาก)	3.42 (มาก)	3.50 (มาก)	3.60 (มาก)	3.50 (มาก)
2. เครือข่ายมักมีการล้มเหลวในช่วงเวลาชั่วโมงการทำงาน 08.00 น.-17.00 น.	3.39 (ปานกลาง)	3.70 (มาก)	3.08 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	2.60 (น้อย)	3.41 (ปานกลาง)
3. ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ ด้านคอมพิวเตอร์	3.71 (มาก)	3.41 (มาก)	3.42 (มาก)	3.00 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.51 (มาก)

ด้านทั่วไป (ต่อ)	ระยะเวลาการทำงาน					
	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	มากกว่า 20 ปี	ค่าเฉลี่ยรวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	(แปลผล)
4. การขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์	3.75 (มาก)	3.70 (มาก)	3.42 (มาก)	4.50 (มากที่สุด)	3.80 (มาก)	3.70 (มาก)
5. จำนวนครั้งการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรมบัญชีกลาง/คลังจังหวัด)	3.29 (ปานกลาง)	3.22 (ปานกลาง)	3.42 (มาก)	2.50 (น้อย)	3.00 (ปานกลาง)	3.24 (ปานกลาง)
6. จำนวนครั้งการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบ (สำนักงานโครงการ GFMS)	3.43 (มาก)	3.30 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	2.00 (น้อย)	2.80 (ปานกลาง)	3.28 (ปานกลาง)
7. จำนวนครั้งการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่รับผิดชอบ (หน่วยงานต้นสังกัด)	2.96 (ปานกลาง)	2.93 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	2.00 (น้อย)	2.80 (ปานกลาง)	2.97 (ปานกลาง)
8. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (บุคลากร) ที่ใช้ในการจัดทำบัญชีด้วย GFMS ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ	3.29 (ปานกลาง)	3.37 (ปานกลาง)	3.17 (ปานกลาง)	2.00 (น้อย)	3.40 (ปานกลาง)	3.27 (ปานกลาง)
9. การสนับสนุนด้านทรัพยากร (เวลา) ที่ใช้ในการจัดทำบัญชีด้วย GFMS ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ	3.29 (ปานกลาง)	3.56 (มาก)	3.08 (ปานกลาง)	2.00 (น้อย)	3.80 (มาก)	3.35 (ปานกลาง)

ด้านทั่วไป (ต่อ)	ระยะเวลาการทำงาน					
	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	มากกว่า 20 ปี	ค่าเฉลี่ยรวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	(แปลผล)
10. การสนับสนุน ด้านทรัพยากร (สถานที่) ที่ใช้ในการจัดทำบัญชี ด้วย GFMIS ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ	3.43 (มาก)	3.52 (มาก)	3.42 (มาก)	2.50 (น้อย)	4.00 (มาก)	3.47 (มาก)
11. การสนับสนุน ด้านทรัพยากร (งบประมาณ) ที่ใช้ในการจัดทำบัญชีด้วย GFMIS ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ	3.32 (ปานกลาง)	3.52 (มาก)	3.58 (มาก)	2.00 (น้อย)	3.80 (มาก)	3.43 (มาก)
12. คู่มือการปฏิบัติงานที่มีใช้อยู่ในปัจจุบันมีรายละเอียดการปฏิบัติงานที่ครบถ้วน ถูกต้อง	3.46 (มาก)	3.22 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	2.50 (น้อย)	3.20 (ปานกลาง)	3.31 (ปานกลาง)
13. การติดต่อได้กับผู้ช่วยเหลือระบบ Help desk ของสำนักงาน GFMIS ในกรณีที่มีปัญหาในการปฏิบัติงานด้านการจัดทำบัญชีด้วยระบบ GFMIS	3.64 (มาก)	3.44 (มาก)	3.25 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.40 (ปานกลาง)	3.47 (มาก)
รวม	3.42 (มาก)	3.42 (มาก)	3.33 (ปานกลาง)	2.69 (ปานกลาง)	3.35 (ปานกลาง)	3.38 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 23 พบว่า ระยะเวลาการทำงาน น้อยกว่า 5 ปีประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.42 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.75

ระยะเวลาการทำงาน 5-10 ปี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีค่าเท่ากับ 3.42 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ ปัญหาเครือข่าย

มีการล้มเหลวในช่วงเวลาการปฏิบัติงาน 08.00-17.00 น. ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.70

ระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.33 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการสนับสนุนด้านทรัพยากร (งบประมาณ) ที่ใช้ในการจัดทำบัญชีด้วย GFMS ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.58

ระยะเวลาการทำงาน 16-20 ปี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2.69 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50

ระยะเวลาการทำงาน มากกว่า 20 ปี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านทั่วไป มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.35 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการสนับสนุนด้านทรัพยากร (สถานที่) ที่ใช้ในการจัดทำบัญชีด้วย GFMS ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ อยู่ในระดับ มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

ตารางที่ 24 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ ในจังหวัดแพร่ ด้านการนำเข้าข้อมูล (Input) จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน

ด้านการนำเข้า	ระยะเวลาการทำงาน					
	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	มากกว่า 20 ปี	ค่าเฉลี่ยรวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	(แปลผล)
1. จำนวนที่เพียงพอของเครื่อง Terminal ที่ใช้ในการบันทึกข้อมูลนำเข้า (Load ข้อมูล)	3.36 (ปานกลาง)	3.22 (ปานกลาง)	3.42 (มาก)	2.50 (น้อย)	3.60 (มาก)	3.31 (ปานกลาง)
2. ระยะเวลาใน Load ข้อมูลการบันทึกบัญชีแบบฟอร์มบัญชี เข้าสู่ระบบ GFMS ใช้เวลานาน	3.07 (ปานกลาง)	3.48 (มาก)	3.00 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.20 (ปานกลาง)
ด้านการนำเข้า (ต่อ)	ระยะเวลาการทำงาน					

	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	มากกว่า 20 ปี	ค่าเฉลี่ย รวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	(แปลผล)
3. วิธีการและขั้นตอนการแก้ไข ข้อมูลการบันทึกบัญชี แบบฟอร์ม บัญชี นำเข้าที่ผิดพลาด	3.50 (มาก)	3.56 (มาก)	2.92 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	2.80 (ปานกลาง)	3.38 (ปานกลาง)
4. ความสะดวกด้านระยะทางในการเดินทางไปบันทึกข้อมูลนำเข้า (Load ข้อมูล)	3.18 (ปานกลาง)	3.26 (ปานกลาง)	2.75 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	2.80 (ปานกลาง)	3.12 (ปานกลาง)
5. รายละเอียดแบบฟอร์มเอกสาร การนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไป	3.46 (มาก)	3.19 (ปานกลาง)	2.67 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	2.80 (ปานกลาง)	3.18 (ปานกลาง)
6. รหัสต่างๆ ของแบบฟอร์มเอกสาร การนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไป	3.46 (มาก)	3.37 (ปานกลาง)	2.75 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	3.80 (มาก)	3.34 (ปานกลาง)
7. ขั้นตอนกระบวนการนำเข้า การ บันทึกบัญชีแบบฟอร์มบัญชี มีความซับซ้อน	3.46 (มาก)	3.52 (มาก)	2.75 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	3.40 (ปานกลาง)	3.36 (ปานกลาง)
8. การนำเข้าข้อมูลการบันทึกบัญชี แบบฟอร์มบัญชีต้องรอเอกสารจาก ฝ่ายการเงินและฝ่ายพัสดุในองค์กร	3.36 (ปานกลาง)	3.22 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	3.00 (ปานกลาง)	3.23 (ปานกลาง)
9. การเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์ม นำเข้าข้อมูลบ่อยครั้งทำให้เกิด ความสับสน	3.39 (ปานกลาง)	3.48 (มาก)	3.33 (ปานกลาง)	4.00 (มาก)	3.40 (ปานกลาง)	3.43 (มาก)
10. วิธีการจัดเก็บเอกสารนำเข้า การบันทึกบัญชี และเอกสาร ประกอบรายการมีความไม่ชัดเจน ในแนวทางปฏิบัติ	3.43 (มาก)	3.22 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	3.00 (ปานกลาง)	3.26 (ปานกลาง)
รวม	3.37 (ปานกลาง)	3.35 (ปานกลาง)	2.96 (ปานกลาง)	3.35 (ปานกลาง)	3.16 (ปานกลาง)	3.28 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 24 พบว่า ระยะเวลาการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.37 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาวิธีการและขั้นตอนการแก้ไขข้อมูลการบันทึกบัญชีแบบฟอร์มบัญชี นำเข้าที่ผิดพลาด อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.50)

ระยะเวลาการทำงาน 5-10 ปี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.35 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาวิธีการและขั้นตอนการแก้ไขข้อมูลการบันทึกบัญชีแบบฟอร์มบัญชี นำเข้าที่ผิดพลาด อยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย 3.56)

ระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2.96 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาจำนวนที่เพียงพอของเครื่อง Terminal ที่จะใช้บันทึกข้อมูลนำเข้า (Load ข้อมูล) อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.42)

ระยะเวลาการทำงาน 16-20 ปี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.35 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มนำเข้าข้อมูลบ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสน อยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

ระยะเวลาการทำงาน มากกว่า 20 ปี ประสบปัญหาการจัดทำบัญชีด้านการนำเข้าข้อมูล มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.16 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหารหัสต่างๆของแบบฟอร์มเอกสารการนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไป อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.80)

ตารางที่ 25 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของหน่วยงานราชการ
ในจังหวัดแพร่ ด้านการประมวลผลข้อมูล (Process) จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน

ด้านการประมวลผลข้อมูล	ระยะเวลาการทำงาน					
	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20ปี	มากกว่า 20 ปี	ค่าเฉลี่ย รวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	(แปลผล)
1. เวลาในการประมวลผลข้อมูลด้านระบบบัญชี	3.36 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	2.92 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	2.80 (ปานกลาง)	3.24 (ปานกลาง)
2. ระบบการประมวลผลด้านระบบบัญชี ข้อมูลมีความซับซ้อน	3.43 (มาก)	3.22 (ปานกลาง)	2.83 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	2.80 (ปานกลาง)	3.22 (ปานกลาง)
3. ความผิดพลาดของระบบ GFMIS ในการประมวลผลข้อมูล	3.25 (ปานกลาง)	3.11 (ปานกลาง)	2.50 (น้อย)	3.00 (ปานกลาง)	2.40 (น้อย)	3.01 (ปานกลาง)
4. การเปลี่ยนแปลงข้อมูลในกรณีที่คลังจังหวัดบันทึกอนุมัติรายการแล้วทำได้ยาก	3.04 (ปานกลาง)	3.26 (ปานกลาง)	2.75 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	2.40 (น้อย)	3.03 (ปานกลาง)
5. ความสามารถตรวจสอบได้ของระบบของการประมวลผลข้อมูล	3.21 (ปานกลาง)	3.30 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.19 (ปานกลาง)
6. การแก้ไขข้อมูลรายการบัญชี ในกรณีที่จังหวัดบัญชีนั้น ระบบ GFMIS ได้ทำการประมวลผลประจำปี แล้วทำได้ยาก	3.36 (ปานกลาง)	3.63 (มาก)	3.33 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	2.60 (น้อย)	3.41 (มาก)
7. ความสามารถในการสอบทานข้อผิดพลาดของโปรแกรม	3.43 (มาก)	3.44 (มาก)	3.17 (ปานกลาง)	4.00 (มาก)	3.00 (ปานกลาง)	3.38 (ปานกลาง)
8. ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลไม่สอดคล้องกับลักษณะการทำงานของหน่วยงานราชการซึ่งมีระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับมากมาย	3.39 (ปานกลาง)	3.63 (มาก)	2.92 (ปานกลาง)	4.00 (มาก)	2.80 (ปานกลาง)	3.38 (ปานกลาง)
รวม	3.31 (ปานกลาง)	3.37 (ปานกลาง)	2.93 (ปานกลาง)	3.44 (มาก)	2.73 (ปานกลาง)	3.23 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 25 พบว่า ระยะเวลาการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี ประสบปัญหาการประมวลผลข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.31 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหากระบวนการประมวลด้านระบบบัญชี ข้อมูลมีความซับซ้อน อยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย 3.43)

ระยะเวลาการทำงาน 5-10 ปี ประสบปัญหาการประมวลผลข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.37 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีในกรณีทิ้งวดบัญชีนั้น ระบบ GFMS ได้ทำการประมวลผลประจำปีแล้วทำได้ยาก และ ปัญหาขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลไม่สอดคล้องกับลักษณะการทำงานของหน่วยงานราชการซึ่งมีระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับมากมาย อยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย 3.63)

ระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปี ประสบปัญหาการประมวลผลข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2.93 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีในกรณีทิ้งวดบัญชีนั้น ระบบ GFMS ได้ทำการประมวลผลประจำปีแล้วทำได้ยาก อยู่ในระดับ ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.33)

ระยะเวลาการทำงาน 16-20 ปี ประสบปัญหาการประมวลผลข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก มีค่าเท่ากับ 3.44 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาความสามารถในการสอบทานข้อผิดพลาดของโปรแกรม และปัญหาขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลไม่สอดคล้องกับลักษณะการทำงานของหน่วยงานราชการซึ่งมีระเบียบกฎหมาย ข้อบังคับมากมาย อยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

ระยะเวลาการทำงาน มากกว่า 20 ปี ประสบปัญหาการประมวลผลข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2.73 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาความสามารถตรวจสอบได้ของระบบการประมวลผลข้อมูล และปัญหาความสามารถในการสอบทานข้อผิดพลาดของโปรแกรม อยู่ในระดับ ปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.00)

ตารางที่ 26 แสดงค่าเฉลี่ยของปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ
ในจังหวัดแพร่ ด้านผลลัพธ์ข้อมูล (Output) จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน

ด้านผลลัพธ์ข้อมูล	ระยะเวลาการทำงาน					
	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20ปี	มากกว่า 20 ปี	ค่าเฉลี่ย รวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	(แปลผล)
1. วัสดุสำนักงาน (เช่น กระดาษ, หมึกพิมพ์คอมพิวเตอร์) ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ GFMS	3.54 (มาก)	3.81 (มาก)	3.17 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	3.00 (ปานกลาง)	3.54 (มาก)
2. รูปแบบรายงานที่ได้จากระบบ GFMS มีรายละเอียดที่ตรวจสอบได้ยาก	3.29 (ปานกลาง)	3.44 (มาก)	3.25 (ปานกลาง)	2.50 (น้อย)	3.00 (ปานกลาง)	3.30 (ปานกลาง)
3. รายงานบางอย่าง ระบบ GFMS ไม่มีเหมือนระบบมือทำให้ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลขแต่ละรายการได้ยาก	3.36 (ปานกลาง)	3.48 (มาก)	3.33 (ปานกลาง)	2.50 (น้อย)	3.00 (ปานกลาง)	3.35 (ปานกลาง)
4. การเรียกรายงานที่สำคัญ ต้องเรียกจากเครื่อง Terminal เท่านั้น ทำให้ไม่สะดวก	3.25 (ปานกลาง)	3.33 (ปานกลาง)	3.67 (มาก)	4.00 (มาก)	4.00 (มาก)	3.42 (มาก)
5. รายงานที่ได้รับจากระบบ GFMS บางส่วน เจ้าหน้าที่บัญชีไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้	3.11 (ปานกลาง)	3.15 (ปานกลาง)	2.92 (ปานกลาง)	2.50 (น้อย)	2.20 (น้อย)	3.01 (ปานกลาง)
6.รูปแบบของรายงานที่ได้รับจากระบบ GFMS มีรหัสตัวเลขต่างๆ ที่ไม่สามารถเข้าใจได้ง่าย	3.32 (ปานกลาง)	3.37 (ปานกลาง)	3.17 (ปานกลาง)	2.50 (น้อย)	2.20 (น้อย)	3.22 (ปานกลาง)
7. การควบคุมความปลอดภัย ของรายงานไม่สามารถทำได้เนื่องจากรหัสผ่านไม่เป็นความลับ	2.86 (ปานกลาง)	3.11 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.50 (มาก)	2.40 (น้อย)	2.96 (ปานกลาง)
รวม	3.25 (ปานกลาง)	3.38 (ปานกลาง)	3.22 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	2.83 (ปานกลาง)	3.26 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 26 พบว่า ระยะเวลาการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี ประสบปัญหาด้านผลลัพธ์ ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.25 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาวัสดุสำนักงาน (เช่น กระดาษ, หมึกพิมพ์คอมพิวเตอร์) ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ GFMIS อยู่ในระดับ มาก (ค่าเฉลี่ย 3.54)

ระยะเวลาการทำงาน 5-10 ปี ประสบปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.38 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาวัสดุสำนักงาน (เช่น กระดาษ, หมึกพิมพ์คอมพิวเตอร์) ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ GFMIS อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.81)

ระยะเวลาการทำงาน 11-15 ปี ประสบปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.22 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการเรียก รายงานที่สำคัญต้องเรียกจากเครื่อง Terminal เท่านั้น ทำให้ไม่สะดวก อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.67)

ระยะเวลาการทำงาน 16-20 ปี ประสบปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 3.00 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการเรียก รายงานที่สำคัญต้องเรียกจากเครื่อง Terminal เท่านั้น ทำให้ไม่สะดวก อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

ระยะเวลาการทำงาน มากกว่า 20 ปี ประสบปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูลมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง มีค่าเท่ากับ 2.83 ค่าเฉลี่ยของแต่ละปัญหาย่อยในอันดับแรก ได้แก่ปัญหาการเรียก รายงานที่สำคัญต้องเรียกจากเครื่อง Terminal เท่านั้น ทำให้ไม่สะดวก อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่

5.1 สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาศึกษาสามารถสรุปได้เป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMS ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านผลลัพธ์ข้อมูล

ส่วนที่ 3 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านผลลัพธ์ข้อมูล

ส่วนที่ 4 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านผลลัพธ์ข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา สาขาวิชาการศึกษา และระยะเวลาการทำงาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 74 ราย พบว่าเป็นเพศหญิง ร้อยละ 82.4 และเป็นเพศชายร้อยละ 17.6 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 45.9 รองลงมาคือ มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 27.0 ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 81.1 รองลงมาคือ ระดับ ปวส. หรืออนุปริญญา ร้อยละ 10.8 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ สาขาการจัดการ ร้อยละ 29.7 มีตำแหน่งระดับ 3-5 ร้อยละ 54.1 รองลงมาเป็น ตำแหน่งลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราว ร้อยละ 37.8 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งด้านการบัญชีของหน่วยงานราชการเป็นเวลาน้อยกว่า 5 ปี ร้อยละ 37.8

ปัญหาด้านผลลัพธ์ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา ปริญญาโทให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหารูปแบบของรายงานที่ได้รับจากระบบมีรหัสตัวเลขที่ใช้งานได้ยาก ปัญหารายงานบางอย่าง ระบบไม่มีเหมือนระบบมือทำให้ตรวจสอบ

ความถูกต้องได้ยาก ปัญหาการควบคุมความปลอดภัยของรายงานไม่สามารถทำได้เนื่องจาก รหัสผ่านไม่เป็นความลับ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMS

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ระบบ GFMS ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 27 แสดงร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMS ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล และด้านผลลัพธ์ข้อมูล

ด้าน	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ทัวไป	83.1	3
2. การนำเข้าข้อมูล	86.5	1
3. การประมวลผลข้อมูล	85.8	2
4. ผลลัพธ์ข้อมูล	72.44	4

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMS ด้านการนำเข้าข้อมูลเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การประมวลผล เป็นอันดับที่ 2 รองลงมา คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับด้านทั่วไป เป็นอันดับที่ 3 และ ด้านผลลัพธ์ข้อมูลเป็นอันดับสุดท้าย

ความรู้ความเข้าใจด้านทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 อันดับแรก ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเรื่องการปฏิรูประบบการเงินการคลังภาครัฐ ความรู้ความเข้าใจเรื่อง แผนการปรับเปลี่ยนระบบงบประมาณการเงินและการบัญชี และ โครงการGFMSเป็นเครื่องมือในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานการคลังภาครัฐ

ความรู้ความเข้าใจด้านการนำเข้าข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 อันดับแรก ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเรื่อง การนำเข้าข้อมูล ระบบ GFMS สามารถนำเข้าผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ความรู้ความเข้าใจเรื่อง แบบฟอร์ม Excel Loader พัฒนามาจาก โปรแกรม Excel และ การปรับปรุงข้อมูล ครุภัณฑ์ หน่วยงานต้นสังกัดจะต้องเป็นผู้ปรับปรุงรายการ

ความรู้ความเข้าใจด้านการประมวลผลข้อมูล ของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 อันดับแรก ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเรื่อง บางรายการมีการจับคู่ประมวลผล เคลียร์บัญชี ให้โดยอัตโนมัติ ความรู้ความเข้าใจเรื่อง การประมวลผลแบบ On-line Real time และ ความรู้ความเข้าใจเรื่อง มี

การประมวลผลข้อมูลจาก กรมบัญชีกลางหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานราชการ มาประมวลผลรวมกันเพื่อออกรายงาน

ความรู้ความเข้าใจด้านผลลัพธ์ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม 3 อันดับแรก ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเรื่อง รายงานประจำเดือนที่ต้องส่ง สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ภายใน 15 วัน ความรู้ความเข้าใจเรื่อง รายงานที่ฝ่ายบัญชีต้องตรวจสอบความถูกต้องกับฝ่ายการเงิน และ ความรู้ความเข้าใจเรื่อง เจ้าหน้าที่บัญชีจะต้องพิมพ์รายงาน สมุดรายวันประจำวันทุกวัน

ส่วนที่ 3 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล และด้านผลลัพธ์ข้อมูล

จากการศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS พบความสำคัญของปัญหาด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 28 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล และด้านผลลัพธ์ข้อมูล

ด้าน	ร้อยละ	ลำดับที่
1. ทั่วไป	3.14	3
2. การนำเข้าข้อมูล	3.28	1
3. การประมวลผลข้อมูล	2.81	4
4. ผลลัพธ์ข้อมูล	3.25	2

ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหา การจัดทำบัญชีตามระบบระบบ GFMSด้านการนำเข้าข้อมูล เป็นอันดับแรก โดยปัญหาสำคัญ 3 อันดับได้แก่ ปัญหาเรื่อง การเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มนำเข้าข้อมูลบ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสน ปัญหาเรื่อง วิธีการและขั้นตอนการแก้ไขข้อมูลการบันทึกบัญชีนำเข้าที่ผิดพลาด และ ปัญหาเรื่อง ขั้นตอนกระบวนการนำเข้าข้อมูล การบันทึกบัญชีมีความซับซ้อน

ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหา การจัดทำบัญชีตามระบบระบบ GFMSด้านผลลัพธ์ข้อมูล เป็นอันดับ 2 โดยปัญหาสำคัญ 3 อันดับได้แก่ ปัญหาเรื่อง วัสดุสำนักงาน (เช่นกระดาษ, หมึกพิมพ์คอมพิวเตอร์) ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ ที่ได้จากระบบ GFMS ปัญหา

เรื่อง การเรียกรายงานที่สำคัญต้องเรียกจากเครื่อง Terminal เท่านั้นทำให้ไม่สะดวก และ ปัญหาเรื่องรายงานบางอย่าง ระบบ GFMIS ไม่มีเหมือนระบบมือ ทำให้ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลขแต่ละรายการได้ยาก

ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหา การจัดทำบัญชีตามระบบระบบ GFMISด้านทั่วไปเป็นอันดับ 3 โดยปัญหาสำคัญ 3 อันดับได้แก่ ปัญหาเรื่อง การขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาเรื่อง ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ด้านคอมพิวเตอร์เบื้องต้น และ ปัญหาเรื่อง จำนวนที่เพียงพอของเครื่องคอมพิวเตอร์ในการใช้งานในระบบ GFMIS

ผู้ตอบแบบสอบถามประสบปัญหา การจัดทำบัญชีตามระบบระบบ GFMISด้านการประมวลผลข้อมูล เป็นอันดับ 4 โดยปัญหาสำคัญ 3 อันดับได้แก่ ปัญหาเรื่อง การแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีในกรณีทิ้งงวดบัญชี ได้ทำการประมวลผลประจำปีแล้วทำได้ยาก ปัญหาเรื่อง ความสามารถในการสอบทานข้อผิดพลาดของโปรแกรม และ ปัญหาเรื่อง ระบบการประมวลด้านระบบบัญชี ข้อมูลมีความซับซ้อน

ส่วนที่ 4 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของหน่วยงานราชการ ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล และด้านผลลัพธ์ข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา สาขาวิชาการศึกษา และระยะเวลาการทำงาน

จากการศึกษา ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของหน่วยงานราชการ จำแนกตามระดับการศึกษา สาขาวิชาการศึกษา และระยะเวลาทำงาน สรุปได้ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 29 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMIS ของหน่วยงานราชการ ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล และด้านผลลัพธ์ข้อมูล จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหา	ระดับการศึกษา				
	ปวช./ม. 6	ปวส./อนุปริญญา	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	อื่นๆ
1. ด้านทั่วไป	3.23	3.25	3.33	3.84	0
2. การนำเข้าข้อมูล	2.30	3.41	3.32	2.85	0
3. การประมวลผลข้อมูล	2.50	3.37	3.26	2.78	0
4. ผลลัพธ์ข้อมูล	2.50	3.55	3.24	3.25	0

ปัญหาด้านทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษาปริญญาโท ให้ความสำคัญมากที่สุดโดยปัญหาสำคัญ 3 อันดับได้แก่ ปัญหาการสนับสนุนด้านทรัพยากร (เวลา) ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ ปัญหา การสนับสนุนด้านทรัพยากร (บุคลากร) ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ และ ปัญหา ความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ด้านคอมพิวเตอร์เบื้องต้น

ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา ปวส. / อนุปริญญา ให้ความสำคัญมากที่สุดโดยปัญหาสำคัญ 3 อันดับได้แก่ ปัญหาจำนวนที่เพียงพอของเครื่อง Terminal ที่ใช้บันทึกข้อมูลนำเข้า (Load ข้อมูล) ปัญหา วิธีการและขั้นตอนการแก้ไขข้อมูลการบันทึกบัญชีนำเข้าที่ผิดพลาด และ ปัญหา ระยะเวลาในการ Load ข้อมูลการบันทึกบัญชี

ปัญหาด้านการประมวลผลข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา ปวส. / อนุปริญญา ให้ความสำคัญมากที่สุดโดยปัญหาสำคัญ 3 อันดับได้แก่ ปัญหา การแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีในกรณีที่ยกบัญชีนั้นได้ทำการประมวลผลประจำปีแล้วทำได้ยาก ปัญหา ความสามารถในการสอบทานข้อผิดพลาดของโปรแกรม และ ปัญหา เวลาในการประมวลผลข้อมูลด้านระบบบัญชี

ปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระดับการศึกษา ปวส. /อนุปริญญา ให้ความสำคัญมากที่สุดโดยปัญหาสำคัญ 3 อันดับได้แก่ ปัญหา รายงานบางอย่าง ระบบ GFMS ไม่มีเหมือนระบบมือ ทำให้ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลขแต่ละรายการได้ยาก ปัญหา วัสดุสำนักงาน ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ ที่ได้จากระบบ GFMS และ ปัญหา รูปแบบรายงานที่ได้จากระบบ GFMS มีรายละเอียดที่ตรวจสอบความถูกต้องได้ยาก

ตารางที่ 30 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ ด้านทั่วไป

ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านผลลัพธ์ข้อมูล จำแนกตามสาขาการศึกษา

ปัญหา	สาขาการศึกษา			
	การบัญชี	บริหารธุรกิจ	การจัดการ	อื่นๆ
1.ด้านทั่วไป	3.33	3.40	3.35	3.78
2.ด้านการนำเข้าข้อมูล	3.13	3.45	3.07	3.46
3.ด้านการประมวลผลข้อมูล	3.26	3.04	2.09	3.45
4.ด้านผลลัพธ์ข้อมูล	3.17	3.85	3.03	3.62

ปัญหาด้านทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถาม สาขาการศึกษา อื่นๆ ให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาหารขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาการสนับสนุนด้านทรัพยากร (บุคลากร) ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ ปัญหาการสนับสนุนของทรัพยากร (เวลา) ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ

ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถาม สาขาการศึกษา อื่นๆ ให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาการนำเข้าข้อมูลการบันทึกบัญชีต้องรอเอกสารจากฝ่ายอื่น ปัญหารหัสต่างๆ ของแบบฟอร์มเอกสาร การนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไป ปัญหารายละเอียดของแบบฟอร์มเอกสารการนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไป

ปัญหาด้านการประมวลผลข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถาม สาขาการศึกษา อื่นๆ ให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรก ได้แก่ ปัญหาขั้นตอนการประมวลผลมาสอดคล้องกับระบบการปฏิบัติงาน ปัญหาเวลาในการประมวลผลข้อมูลด้านระบบบัญชี ปัญหากระบวนการประมวลผลด้านบัญชีมีความซับซ้อน

ปัญหาด้านผลลัพธ์ ผู้ตอบแบบสอบถาม สาขาการศึกษา บริหารธุรกิจให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาวัสดุสำนักงานที่ต้องใช้เพิ่มมากในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ ปัญหาการเรียกรายงานที่สำคัญต้องเรียกจากเครื่อง TERMINAL ทำให้ไม่สะดวก ปัญหารูปแบบของรายงานที่ได้รับจากระบบมีรหัสตัวเลขต่างๆ ที่ไม่สามารถเข้าใจได้ง่าย

ตารางที่ 31 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ ด้านทั่วไป ด้านการนำเข้าข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านผลลัพธ์ข้อมูล จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน

ปัญหา	ระยะเวลาการทำงาน				
	น้อยกว่า 5 ปี	5-10 ปี	11-15 ปี	16-20 ปี	มากกว่า 20 ปี
1.ด้านทั่วไป	3.42	3.42	3.33	2.69	3.35
2.ด้านการนำเข้าข้อมูล	3.37	3.35	2.96	3.35	3.16
3.ด้านการประมวลผลข้อมูล	3.31	3.37	2.93	3.44	2.73
4.ด้านผลลัพธ์ข้อมูล	3.25	3.38	3.22	3.00	2.83

ปัญหาด้านทั่วไป ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระยะเวลาการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี และ 5-10 ปี ให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาเครือข่ายมักมีการล้มเหลวในช่วงเวลาชั่วโมงการทำงาน 08.00-17.00 น และปัญหาความรู้ความสามารถเจ้าหน้าที่ด้านคอมพิวเตอร์

ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระยะเวลาในการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี ให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาวิธีการและขั้นตอนการบันทึกบัญชีแบบฟอร์มบัญชีนำเข้าที่ผิดพลาด ปัญหารายละเอียดแบบฟอร์มเอกสารการนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไป ปัญหารหัสต่างๆ ของแบบฟอร์มเอกสารการนำเข้าข้อมูลมีมากเกินไป

ปัญหาด้านการประมวลผลข้อมูล ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระยะเวลาการทำงาน 16-20 ปี ให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาความสามารถสอบทานข้อผิดพลาดของโปรแกรม ปัญหาขั้นตอนการประมวลผลข้อมูลไม่สอดคล้องกับลักษณะการทำงานของหน่วยงานราชการซึ่งมีระเบียบกฎหมายข้อบังคับมากมาย ปัญหากระบวนการประมวลผลด้านระบบบัญชีข้อมูลมีความซับซ้อน

ปัญหาด้านผลลัพธ์ ผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีระยะเวลาการทำงาน 5 -10 ปี ให้ความสำคัญมากที่สุด โดยมีปัญหาสำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ ปัญหาวัสดุสำนักงานที่ต้องใช้เพิ่มมากขึ้น ในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ ที่ได้จากระบบ GFMS ปัญหารายงานบางอย่าง ระบบ GFMS ไม่มีเหมือนระบบมือทำให้ตรวจสอบความถูกต้องของตัวเลขแต่ละรายการได้ยาก ปัญหารูปแบบรายงานที่ได้จากระบบ GFMS มีรายละเอียดที่ตรวจสอบได้ยาก

5.2 อภิปรายผล

การศึกษาปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ ใช้ทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบความคิดวิเคราะห์ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS

ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการ พบว่า ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล มีปัญหามากที่สุด โดยปัญหาสำคัญได้แก่ปัญหาการเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มนำเข้าข้อมูลบ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสน รองลงมา คือ ปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูล โดยปัญหาสำคัญได้แก่ ปัญหาการใช้วัสดุสำนักงานต้องเพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ GFMS ปัญหาด้านทั่วไป โดยปัญหาสำคัญ ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ และ อันดับสุดท้าย ได้แก่ ปัญหาด้านการ

ประมวผล โดยปัญหาสำคัญ ได้แก่ ปัญหาการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีในกรณีทิ้งวบบัญชีได้ทำการประมวผลประจำปีแล้วทำได้ยาก

ปัญหาการจัดทำบัญชีเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาปริญญาโทประสบปัญหามากที่สุด โดยปัญหาด้านทั่วไป ได้แก่ ปัญหาการสนับสนุนด้านทรัพยากร (งบประมาณ) ของฝ่ายบริหารของหน่วยงานราชการ ปัญหาการจัดทำบัญชีเมื่อจำแนกตามสาขาการศึกษา พบว่า สาขาการศึกษาอื่นๆ ประสบปัญหาด้านทั่วไป ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาการจัดทำบัญชีเมื่อจำแนกตามระยะเวลาการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี และ 5 – 10 ปี ประสบปัญหาด้านทั่วไป ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความสามารถในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์

5.3 ข้อค้นพบ

ปัญหาการจัดทำบัญชี ตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการจังหวัดแพร่ พบว่า ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล มีปัญหามากที่สุด โดยปัญหาสำคัญได้แก่ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มนำเข้าข้อมูลบ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสน รองลงมา คือ ปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูล โดยปัญหาสำคัญ ได้แก่ ปัญหาการใช้วัสดุสำนักงานต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ GFMS ปัญหาด้านทั่วไป โดยปัญหาสำคัญ ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้านการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ และ อันดับสุดท้าย ได้แก่ ปัญหาการประมวผล โดยปัญหาสำคัญ ได้แก่ ปัญหาการแก้ไขข้อมูลรายการบัญชีในกรณีทิ้งวบบัญชีได้ทำการประมวผลประจำปีแล้วทำได้ยาก

ปัญหาการจัดทำบัญชีเมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาปริญญาโท ประสบปัญหามากที่สุด ทั้งปัญหาด้านทั่วไป ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล ปัญหาด้านการประมวผลข้อมูล ปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูล โดยปัญหาอันดับแรกคือ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความชำนาญในการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์

ปัญหาการจัดทำบัญชีเมื่อจำแนกตามสาขาการศึกษา พบว่า สาขาการศึกษาอื่นๆ ประสบปัญหาด้านทั่วไป ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล และปัญหาด้านการประมวผลข้อมูล โดยปัญหาด้านทั่วไป ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์ ปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล ได้แก่ ปัญหาการนำเข้าข้อมูลการบันทึกบัญชีต้องรอเอกสารจากฝ่ายอื่น ปัญหาด้านการประมวผล ได้แก่ ปัญหาด้านขั้นตอนการประมวผลข้อมูลไม่สอดคล้องกับระบบการปฏิบัติงาน สาขาบริหารธุรกิจ ประสบปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูล

มากที่สุด ได้แก่ ปัญหาวัสดุสำนักงานที่ต้องใช้เพิ่มขึ้นเพื่อจัดทำรายงานผลลัพธ์ข้อมูลและปัญหาการเรียกรายงานที่สำคัญต้องเรียกจากเครื่อง Terminal ทำให้ไม่สะดวก

ปัญหาการจัดทำบัญชีเมื่อจำแนกตามระยะเวลาการทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีระยะเวลาการทำงาน น้อยกว่า 5 ปี ประสบปัญหามากที่สุด ทั้งปัญหาด้านทั่วไป และปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูล โดยปัญหาด้านทั่วไป ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์

จากผลการศึกษาดังกล่าว พบว่าปัญหาการจัดทำบัญชีเมื่อประมวลในภาพรวม พบว่าปัญหาด้านการนำเข้าข้อมูลมีมากที่สุด โดยเฉพาะปัญหาเรื่องการเปลี่ยนแปลงแบบฟอร์มนำเข้าข้อมูลบ่อยครั้งทำให้เกิดความสับสน และเมื่อพิจารณาปัญหาโดยจำแนกตามระดับการศึกษา สาขาการศึกษา และระยะเวลาการทำงาน พบว่าปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางการบัญชีที่มีความชำนาญการจัดทำบัญชีด้วยคอมพิวเตอร์

5.4 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษาครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจระบบ GFMS และปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS ของหน่วยงานราชการในจังหวัดแพร่ ดังนี้

5.4.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ GFMS

1) สำนักงานคลังจังหวัดควรให้ความรู้เรื่องการตรวจสอบรายงานกับฝ่ายต่างๆ ในหน่วยงาน โดยเฉพาะ ฝ่ายพัสดุ เนื่องผู้ตอบแบบสอบถามยังมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้ไม่ถูกต้อง มากกว่าผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง

2) สำนักงานคลังจังหวัดควรให้ความรู้เกี่ยวกับระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างกับเจ้าหน้าที่บัญชีของหน่วยงานราชการเนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ยังไม่เข้าใจหลักการของระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างอาจเป็นเพราะ การบัญชีภาครัฐได้ใช้ระบบเกณฑ์เงินสดมาเป็นเวลานาน และมีการปรับเปลี่ยนเป็นเกณฑ์คงค้างเมื่อ ปีงบประมาณ 2546

5.4.2 ปัญหาการจัดทำบัญชีตามระบบ GFMS

1) จากผลการศึกษาปัญหาด้านผลลัพธ์ข้อมูลมีปัญหามากที่สุด โดยเฉพาะปัญหาวัสดุสำนักงานที่ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานดังนั้นสำนักงานคลังจังหวัดควรมีวิธีการแก้ไข ปัญหาเรื่องวัสดุสำนักงานที่ต้องใช้เพิ่มขึ้นในการจัดทำรายงานผลลัพธ์ข้อมูล เนื่องจากหน่วยงานราชการเป็นหน่วยงานที่มีจำนวนเงิน

2) จากผลการศึกษาปัญหาด้านการประมวลผล มีปัจจัยปัญหาที่สำคัญได้แก่ปัญหาการแก้ไขข้อมูลบัญชีที่ปิดงวดบัญชีแล้วทำได้ยาก ดังนั้นสำนักงานคลังจังหวัด กรมบัญชีกลาง สำนักงาน GFMIS และหน่วยงานต้นสังกัดควรมีการประสานงานร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาคือรายการบัญชีที่ผิดพลาดของงวดบัญชีที่ปิดแล้วเนื่องจากขั้นตอนการแก้ไขมีความยุ่งยากและเป็นไปได้ยากในทางปฏิบัติ

3) จากผลการศึกษาเมื่อวิเคราะห์ปัญหาด้านการนำเข้าสู่ข้อมูล ปัญหาสำคัญ ได้แก่ ปัญหาแบบฟอร์มการนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบ มีรหัสต่างๆ มากเกินไปทำให้ใช้งานไม่สะดวก ดังนั้นสำนักงานคลังจังหวัด กรมบัญชีกลาง สำนักงาน GFMIS ควรมีการปรับปรุงแบบฟอร์มการนำเข้าสู่ข้อมูลและแบบฟอร์มรายงานให้มีความง่ายต่อการใช้งาน (User Friendly) เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประสบปัญหาแบบฟอร์มและรายงานมีรายละเอียดและรหัสต่างๆ มากเกินไป

บรรณานุกรม

- สิทธิรัตน์ รัตนโชติ. 2547. “กว่าจะมาเป็น GFMS”. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา
http://www.cgd.go.th/khowldata_detial.asp?id=8868cat=8@ca 2 กุมภาพันธ์ 2550
- สำนักบริหารโครงการจัดการด้านการเงินการคลังภาครัฐเข้าสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์. 2549. “ระบบ
การบริหารการเงินการคลังภาครัฐสู่ระบบอิเล็กทรอนิกส์. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา
<http://www.cgd.go.th/GFMIS/gfmis.html>. 8 มีนาคม 2550
- ชาวลีย์ พงศ์ผาติโรจน์ และวรศักดิ์ ทุมมานนท์ ดร., หลักการบัญชี 1. พิมพ์ครั้งที่ 9 กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- รักชนก ชูยกปิ่น. การใช้งานของโปรแกรม J.D. Edwards ของบริษัท ซ้าฟเนอร์ อีเอ็มซี จำกัด.
การค้นคว้าแบบอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- วัชรินทร์ เศรษฐสุสัโก, ระบบสารสนเทศทางการบัญชี. กรุงเทพฯ : หจก. วี เจ พรินติ้ง, 2543.
สมเดช ไรจน์ศรีเสถียร และคณะ. เทคนิคการวางระบบบัญชีให้มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ
: สำนักพิมพ์ บริษัท ธรรมนิติ เพรส จำกัด, 2537.
- อรรถพล ตริตานนท์, ระบบสารสนเทศทางการบัญชี. กรุงเทพฯ : บริษัท เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น
อินโดไชน่า, 2546.
- อาณัติ เทียนศรี. ปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อการนำโปรแกรมบัญชี CFAS ไปใช้อย่างมี
ประสิทธิภาพ : กรณีศึกษาสำนักงานสาขาภายในประเทศ บริษัท การบินไทย จำกัด
(มหาชน). การค้นคว้าแบบอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.